WOORDELIJK VERSLAG

van de vergadering van de raad
van de gemeente Westland,
gehouden op 12 oktober 2021

WOORDELIJK VERSLAG

van de openbare vergadering van de gemeenteraad, gehouden op 12 oktober 2021, 's avonds om 19.00 uur in de raadzaal van de gemeente Westland te Naaldwijk

Aanwezig

Voorzitter : ·B.R. Arends
Raadsgriffier : · A.P.M.A.F. Bergmans.
Leden : A.J. van den Berg, L.G. Boekestijn, J. Bogaard, A. Bongaards, P.D. van der Doorn, P.J.L.J. Duijsens, J.J. Eeltink, A.N. van der Eijk-Groeneveld, N.J.M. de Gier, R. van der Giessen, A. van Harmelen, C.D.M. Heijl, B.M. Hofland, C. Huisman, J.J.A.C. de Jong P.D. Immerzeel, R.K. Keizer, G.W.C. van der Knaap, D. van Koppen, M.A.J. Leerdam, R.G.A. Lelieveld, C. van der Mark, A.P. van der Meer, J.J. van Rossum, P. Scheffers-van der Lely, U.M, Spaans, C.Y. van Staalduinen, M.D. van der Stelt, M.W.M. Stokkers, J.G.M. Suijker-van Wingerden, R.C.H. Valstar, J. van Veen, J. Vermeer-de Smit, P. Voskamp, J.G.M. Witkamp en M.H.P.M. Zuidgeest.

Wethouders : A. Abee, J.A. Gardien-Reinders, L.K. Snijders, B.P.M. van der Stee, P. Varekamp en P.A. Vreugdenhil.

Afwezig : A. de Bloeme, P.N. Hoogerbrugge en S.J.N. Zuyderwijk

1. OPENING

De voorzitter: Goedenavond iedereen. De vergadering is geopend. Iedereen van harte welkom, in het bijzonder aan de mensen die ons via het internet of de WOS volgen.
We hebben vandaag een extra raadsvergadering. Er is bericht van verhindering ontvangen van de heren De Bloeme, Hoogerbrugge en Zuyderwijk. Mevrouw Van der Doorn zou wat later komen, maar is al aanwezig. Ik heb geen bericht ontvangen van de heren Spaans of Leerdam en zij komen nog. Wij zijn in afwachting van hen.

2. VASTSTELLING VAN DE AGENDA

De voorzitter: De heer Duijsens heeft om een extra raadsvergadering gevraagd om een debat over het afvaldossier te hebben. Dat punt hebben we onder agendapunt 4 verwoord: een uitwisseling van gedachten.
Er is verder een initiatiefvoorstel van de heer Duijsens over Schoon Westland. Dat wordt zo dadelijk bij agendapunt 2.1 besproken.

De heer Duijsens: Ik maak even een korte opmerking over agendapunt 4 en de formulering daarvan. Wij hebben om deze extra raadsvergadering gevraagd en hadden vijf agendapunten, waarvan agendapunt 3 tot en met 5 over het onderwerp gingen. U of de griffier heeft daaraan een zin gewijd die niet de onze is. Om nou te zeggen dat we per se die drie of vier agendapunten willen hebben gaat me ook iets te ver. Maar ik wil opgemerkt hebben dat die zin vrij klungelachtig van opzet is, omdat die niet loopt. Ik vind het knap als je er niet in slaagt om een lopende zin te creëren van één regel en drie woorden. Prima om het over het afvaldossier te hebben. Zoals het er nu staat, "uitwisseling van gedachten waar mogelijk over (recent ter inzage gelegde stukken in) het zo te noemen afvaldossier", dekt dat in mijn ogen niet helemaal de lading van vandaag. Maar goed, we zullen het over het afvaldossier hebben, dus laat het wat mij betreft maar zo gaan.

De voorzitter: Helder. Dan is het denk ik goed om even met elkaar te constateren dat het een aangevraagd debat is over dat afvaldossier. Het is ook geen interpellatiedebat. Het debat is dus een uitwisseling van standpunten en gedachten in een oordeelsvormende situatie. Ik denk dat het goed is om dat vooraf zo te constateren en te concluderen.
Aldus is de agenda vastgesteld.

2.1 PROCEDURE INITIATIEFVOORSTEL WESTLAND VERSTANDIG INZAKE SCHOON WESTLAND

De voorzitter: Ik wil de heer Duijsens vragen of hij in overweging wil nemen om dit initiatiefvoorstel als een amendement in behandeling te brengen bij de begrotingsvergadering. U stelt namelijk voor om de activiteit uit de algemene reserve te bekostigen. En dat is een uitgelezen onderwerp om bij de begrotingsvergadering te behandelen. Zou u dat in overweging willen nemen?

De heer Duijsens: Daar is al eerder over gesproken. Wij willen graag het initiatiefvoorstel handhaven, zoals het er nu ligt.

De voorzitter: Goed. Dan houden we het als een initiatiefvoorstel en dan komt het aan de orde in de vergadering van de raadscommissie Ruimte van 23 november a.s. Daarna wordt verder geconcludeerd hoe het verder gaat. Aldus besloten.

3. SPREEKRECHT VOOR BURGERS

De voorzitter: Er zijn geen insprekers.

4. UITWISSELING VAN GEDACHTEN WAAR MOGELIJK OVER (RECENT TER INZAGE GELEGDE STUKKEN IN) HET ZO TE NOEMEN AFVALDOSSIER

De voorzitter: Vooraf merk ik op dat iedereen spreekt vanaf het spreekgestoelte, waartoe eenieder zijn of haar pasje moet meenemen. De spreektijd wordt via het pasje genoteerd. Als u vanaf uw plek wilt spreken in een interruptie, dan is u ook gevraagd om het pasje in het gleufje te duwen.

De heer Duijsens: Mijnheer de voorzitter. Vorige week stond in het Financieel Dagblad een mooi artikel met de kop ‘Meer afval en hogere prijzen drijven resultaten Renewi op’. Ik dacht daarvan dat hetgeen in Westland is aangegeven daar in ieder geval wel het nodige geld opbrengt.
Ik heb mijn vraag als volgt ingedeeld. Vanmiddag heb ik wat citaten uit de stukken laten ronddelen, anders zou ik dat vanavond moeten doen. En dat lijkt me niet zo zinvol. We zullen straks naar aanleiding van de reactie van het college eventueel overwegen om drie moties in te dienen. Die heb ik ook bij me. Dat zullen we even laten afhangen van hetgeen het college aangeeft.
Westland Verstandig kan kort zijn, omdat vaststaat wat in het hele traject is fout gegaan. Na lezing van meer stukken zijn er nieuwe feiten boven water gekomen en vandaar de noodzaak van deze extra raadsvergadering.
Ik heb de stukken gelezen en heb vastgesteld wat er allemaal vaststaat gezien alle nieuwe stukken. Ik hoor wel hoe het college daarop straks reageert.
Allereerst staat vast dat het college tot augustus 2021 een incompleet dossier liet zien. Vast staat ook dat pas na onze mail van juli dit jaar in augustus 2021 meer, maar nog niet alle stukken zijn prijsgegeven. Vast staat ook dat het college voor augustus 2022 het de raad heeft willen beletten zijn controleplicht op de juiste wijze uit te oefenen, want we hadden de

dossiers en de stukken niet. Vast staat ook dat het college het programma van eisen voor de afvalinzameling zo opstelde dat Renewi als bestaande aanbieder in het voordeel was. Dat staat in diverse adviezen en dat wordt ook bevestigd door United Quality en PRO 10. Vast staat dat het college door dit programma van eisen het twee andere aanbieders, die ik straks X1 en X2 zal noemen omdat we die namen niet mogen noemen, onmogelijk maakte een aanbieding te doen. Zie hun reacties in de stukken. Niet alle kengetallen waren voorhanden. Niet alle informatie was verstrekt. Gedwongen overslag bij Renewi.
Vast staat dat het college door de 87 vragen van deze twee aanbieders te negeren hen deed afzien van een aanbieding. Vast staat dat Renewi wist uit de nota van inlichtingen en waarschijnlijk vanuit de gemeente zelf dat ze de enige aanbieder was en dus een prijs kon rekenen die ze zelf wenste en daardoor de gemeente benadeelde. Vast staat dat door de constateringen in de rapporten van United Quality en PRO 10 dat de aanbieding van Renewi ver boven de toen geldende prijzen lag. Vast staat dat na de afsluiting van de Europese aanbesteding de mededingingsprocedure ook met de andere aanbieders had kunnen plaatsvinden.
Vast staat dat de adviseurs van United Quality en PRO 10 contact hadden met de twee aanvankelijk afgehaakte partijen en voorts contact hadden met drie andere partijen, die alle met de gemeente wilden onderhandelen over de inzameling van afval in het kader van die mededingingsprocedure. Vast staat ook dat adviseurs het college adviseerden om te gaan voor optie 4: onderhandelen met vijf andere partijen, die voor het merendeel bereid waren recht in 2019 te starten met inzameling. Vast staat dat het college niet wenste te onderhandelen met meerdere partijen, dat ook aan Renewi berichtte, waardoor Renewi als enige partij het college in de houdgreep nam met een te hoge prijs en ook volgens de externe adviseurs van het college dat het geval was. Dat kunt u allemaal in de stukken teruglezen.
Vast staat dat het college de raad niet correct geïnformeerd heeft door de raad te berichten dat alleen Renewi wenste te contracteren, terwijl uit het dossier het tegendeel blijkt. Er waren zelfs vijf partijen die alle door het college zijn afgewezen voordat ze konden onderhandelen. Vast staat dat Renewi dat ook wist en dus te hoge prijzen kon doorberekenen, hetgeen nogmaals bevestigd wordt door de adviseurs van het college, United Quality en PRO 10.
Vast staat dat het college de raad door hem niet te informeren op achterstand zette en onze inwoners en ondernemers onnodig met te hoge kosten opzadelde en dat voorts pas door het college erkend werd in de tweede helft van 2020.
Vast staat dat het college een contract sloot voor drie jaar met een te hoge prijs. Vast staat dat het college enkele dagen, ik geloof in februari 2019, na het sluiten van het slechte contract, op 31 januari, voor drie jaar dit contract met een simpel briefje met nog eens drie jaar verlengde tot eind 2024. Vast staat dat het college ook de verlenging voor de raad verzweeg en wethouder Snijders zelfs meerdere malen in september 2019, op zijn verjaardag nota bene, het tegendeel aan de commissie mededeelde. Het contract was drie jaar. Dat heeft hij op een aantal vragen van de LPF, GBW en Westland Verstandig aangegeven.
Vast staat dat de gesprekken met Renewi eind 2018 niet gedeeld mochten worden met ambtenaren van de gemeente, die niet bij het gesprek waren en dat zelfs werd vastgelegd in een gespreksverslag. Dat kunt u allemaal lezen.
Vast staat dat intern door ambtenaren meerdere malen, in ieder geval één keer, is gewaarschuwd voor een foute procedure en de schade die de gemeente zou gaan leiden en dat die adviezen door het college en de leidinggevende medewerkers in de wind werd geslagen. Vast staat dat twee wethouders van deze gemeente op het laatste moment, eind 2018, Renewi nog hebben proberen te overtuigen dat de prijzen te hoog waren, maar dat Renewi wetende dat het de enige aanbieder was, die wethouders op een welhaast belachelijke toon wegzette, waarna het contract voor drie jaar maar werd gesloten, omdat er geen andere mogelijkheden meer waren. Dat kunt u ook lezen in de stukken, het verslag zit erbij.

Vast staat dat het college het vervoer dubbel contracteerde, zowel bij Renewi als bij HVC en vast staat ook dat dat de gemeente geld gekost heeft en waarschijnlijk nog steeds kost. Vast staat dat de raad ook hiervan destijds niet is bericht. Wel later, maar niet in 2019, toen het speelde. Vast staat dat de raad pas echt geïnformeerd werd na de zomer van 2019 toen het financiële debacle zichtbaar werd en stukje bij beetje van derde informatie vrij kwam, waaruit bleek dat het college vreemd, slecht en fout gehandeld had. Vast staat nogmaals dat daardoor de gemeente meer is moeten gaan betalen dan nodig was als het college gedaan had wat de adviseurs United Quality en PRO 10 haar geadviseerd hadden en het college serieus gereageerd had op de constatering dat de aanbieding van Renewi ver boven de marktprijs en de benchmark was. Vast staat ook dat de raad pas van het laatste kennis kon nemen uit de nu pas door het college gegeven documenten en het college dit nimmer aan de raad berichtte.
Vast staat ook dat bij de papierinzameling het college door een extern bureau geadviseerd werd een aanbesteding te doen, omdat er op de papiermarkt vele nichebedrijven in Nederland werkzaam zijn, die alle gretig waren om Westland erbij te krijgen. Vast staat dat de raad ook deze adviezen destijds niet kreeg en pas recent daarvan kennis kon nemen. En het college ook die informatie achterhield. Vast staat dat het college ook het papier circa € 800.000,00 duurder dan voor die tijd heeft aanbesteed, zonder enige concurrentie, bij HVC. Vast staat dat HVC direct na het sluiten van het contract met het college besloot niet met vrijwilligers te gaan werken en daarmee het contract direct al schond. Vast staat dat het college ook daarvan de raad niet volledig en verkeerd heeft geïnformeerd in 2019. Vast staat ook dat het college veel informatie achterhield, waardoor de raad zijn controleplicht niet kon vervullen.
Vast staat ook, mede gezien de recente brief van de AVR van juli 2021, dat ook HVC als afvalverwerker te veel in rekening brengt voor de afvalverwerking, zonder dat het college actief ingrijpt, omdat de gemeente Westland voor nog geen 1% belang heeft in HVC. Vast staat ook dat de heffing afval in Westland sedert 2018 verdubbelde van circa € 7.000.000,00 in 2018 naar ruim€ 14.300.000,00 in dit jaar. Vast staat ook dat Westland in de tabellen over onder meer de afvalstoffenheffing met een oranje kleur is aangegeven. Dat betekent relatief hoog. Vast staat dat andere 100.000+-gemeenten aanmerkelijk lager zitten met hun afvalstoffenheffing, variërend tussen € 196,00 in Arnhem en € 275,00 verder door naar Tilburg, Apeldoorn, Den Bosch en de hele sliert. Omdat de wethouder het blijkbaar niet meer weet heb ik de kerngegevens 2021 grote gemeenten vanmiddag laten rondsturen. Vast staat ook dat Westland boven het landelijk gemiddelde van € 332,00 zit. Dat blijkt ook uit dat overzicht. Vast staat ook dat de omliggende kleinere gemeenten, zoals Midden-Delfland, Maassluis, anders scoren, want daar gaat het om aanzienlijk minder huizen dan in Westland, 46.000, en dus geen goede vergelijking zijn, appels met peren.
Vast staat dat op dit moment ook de uitvoering in de afvalinzameling leidt tot grote chaos en tot groot verdriet, ergernis en teleurstelling van onze inwoners. En ten slotte staat vast dat deze wethouder en dit college zich daar niets van aantrekken en gewoon doorgaan in hun schijnwereld.
De conclusie is dat het college op meerdere punten en op meerdere momenten de raad niet, niet volledig en zelfs op onderdelen onjuist heef geïnformeerd. Het college heeft zowel bij de afval- als papierinzameling gekozen voor één aanbieder en die in strijd met adviezen van externe partijen aan de aanbieder heeft bericht dat ze de enige waren met wie de gemeente overleg voerde. En ook de enige konden zijn, omdat er niet meer was, waardoor de prijzen te hoog werden en daardoor de gemeente schade toebracht, welke schade onze inwoners en inwoners moeten betalen. Het college heeft bewust de raad om de tuin geleid door een contract van drie jaar aan te gaan en dat aan de raad berichtte, terwijl stiekem enkele dagen na het contract dat contract gewoon met drie jaar verlengd werd, daarmee nog meerdere schade berokkenend. Het college trachtte deze fouten te verbergen door eerst maar enkele stukken te verstrekken aan de raad en pas recent en nog steeds niet het complete dossier ter lezing en geheim aan te bieden, welk dossier toen al voorzien was van veel zwarte

balken. Het college heeft recent een aantal stukken openbaar gemaakt, maar dan met zwarte balken of zinnen die helemaal niet geheim zijn. Zoals de zin over de adviezen dat Renewi fors boven de marktprijs aanbood in 2018. Dat is drie keer doorgehaald, maar een keer staat het gelukkig nog bij de te lezen teksten. Er zijn sterke aanwijzingen dat vanuit het college en zijn ambtenaren is gestuurd op Renewi en HVC als contactpartij en concurrerende aanbiedingen zich daarmee niet verdroegen, hetgeen blijkt uit de handelwijze en berichten uit de gemeente, maar dat de raadsmeerderheid daarna nog geen raadsonderzoek wenste te gaan doen. Westland Verstandig betreurt dat, omdat als het waar is wat zij denkt, bewust daarin gelijk hebbende dat alleen Renewi en HVC de aanbieders mochten worden, dan is dat zeer ernstig. Dus dat het een vooraf opgezet spel was. Je leidt dat af uit de stukken.
Helemaal aan het begin is al aangegeven dat Renewi de nieuwe contractpartner van de gemeente zal zijn. Blijkbaar vindt de politiek wat goed is voor de gemeente en haar inwoners, want die betalen het gelag. En erger nog, het college kan op deze verwerpelijke wijze doorgaan met nieuwe aanbestedingen. En dat moet stoppen. Vandaar onze extra raadsvergadering.
Nog even kort het stuk dat ik vanmiddag heb doorgestuurd. Daarin vindt u een aantal citaten van de twee bedrijven, die destijds hadden willen inschrijven. Zij zijn later weer teruggekomen met de mededinging. En vervolgens werd gezegd die mensen de gegevens te geven die ze aanvankelijk niet kregen. En dan kunt u lezen wat PRO 10 en United Quality erover zeggen. In mijn ogen is dat klontjesklaar. Dat had het college aan ons moeten berichten. Dat heeft het niet gedaan. Het college had die adviezen moeten opvolgen. Dat heeft het niet gedaan. En daardoor is het een grote bende geworden en betalen we veel te veel voor ons afval.

De voorzitter: Ook de heer Spaans is ter vergadering gekomen en daarmee zijn wij met 36 raadsleden in de vergadering.

De heer Van den Berg: Voorzitter. Vanavond wordt op initiatief vanuit de gemeenteraad in een extra raadsvergadering dus weer het afvaldossier aan de orde gesteld. Wat de fractie van GemeenteBelang Westland betreft gaan we het vanavond niet hebben over bronscheiding of nascheiding van afval. Die discussie hebben we al vaak genoeg gevoerd. En wij conformeren ons daaraan en wij respecteren het besluit van een meerderheid van de raad.
We gaan het vanavond wat ons betreft ook niet hebben over de verloedering van Westland, omdat overal plastic afval hangt aan lantaarnpalen en overal in Westland het afval rondslingert over straten en in plantsoenen, omdat afvalcontainers niet tijdig worden geleegd. Daar gaan we het vanavond wat GBW betreft dus ook niet over hebben. Wij verwachten overigens wel dat de inwoners van Westland zich over precies 155 dagen, en dat is op 16 maart 2022, daarover duidelijk zullen uitspreken.
Voor ons staat vanavond wel centraal dat uw college willens en wetens een heel slechte deal heeft gemaakt bij het inkopen van de afvalinzameling. En daarbij dus heeft verzaakt aan zijn verantwoordelijkheid om zinnig, zuinig en zorgvuldig om te gaan met het geld dat door onze inwoners wordt opgebracht.
Ook stellen wij aan de orde dat uw college in het afvaldossier heeft verzaakt aan de plicht de gemeenteraad actief en tijdig alle informatie te verschaffen. Het is vooral deze verzaking die wij u uw college kwalijk nemen en stevig aanrekenen. U heeft een goede informatievoorziening aan de raad ondergeschikt gemaakt aan het politieke belang van uw coalitie.
De kosten voor afvalinzameling in Westland zijn vanaf 2018 tot nu, 2021, de periode waarvoor uw college de volle verantwoordelijkheid draagt, gestegen van € 8.000.000,00 tot € 12.200.000,00 in de Begroting 2021. En tot nu toe is het enige verweer van uw college geweest “dat uw college stevig baalt van de stijgende kosten, een grotendeels landelijke ontwikkeling als gevolg van verschillende marktontwikkelingen.” Daarmee wil t u ons en de inwoners van Westland laten geloven dat uw college totaal geen schuld heeft aan de fors

stijgende kosten. Uw college wast zijn handen in onschuld. De coalitiepartijen, inclusief de deskundigen van LPF Westland, die beter zouden moeten weten, hebben dit mantra van uw college snel overgenomen. Ik vraag me oprecht af of zij na de bestudering van de door uw college als geheim bestempelde documenten in het afvaldossier deze woordvoeringslijn blijven volgen. Want uit de documenten is ons in ieder geval duidelijk geworden dat om en nabij 25% van de kostenstijging van afvalinzameling niets te maken heeft met landelijke ontwikkelingen en ook niet met marktontwikkelingen, maar direct samenhangt met de wel heel erg ongelukkige keuzen die uw college in deze aanbestedingsprocedure heeft gemaakt. De inwoners van Westland betalen dus jaarlijks zo'n € 20,00 tot € 25,00 te veel, omdat u hebt verzaakt in uw plicht om de afvalinzameling scherp in te kopen. Uw college draagt daarvoor de volledige verantwoordelijkheid en u kunt daar niet voor wegduiken. Vooral niet omdat u bij de keuzes die u maakte de adviezen van deskundigen, mensen die u zelf hebt ingeschakeld – ik ga er vanuit dat u die ook vertrouwt – zonder meer hebt genegeerd en in de wind hebt geslagen.
Mijnheer de voorzitter. GemeenteBelang Westland vindt het van groot belang dat de gemeenteraad er van uit kan gaan dat indien – en noem het – een winstwaarschuwing aan de orde is de gemeenteraad hierover tijdig, actief, volledig en juist door het college van burgemeester en wethouders wordt ingelicht. Want alleen dan kan de raad zijn controlerende taak fatsoenlijk uitvoeren. En alleen dan had de raad kunnen voorkomen dat door de verkeerde keuzes van uw college de inwoners van Westland in zes jaar tijd meer dan € 1.500.000,00 te veel betalen voor het ophalen van hun afval.
De eerste vraag die zich daarom nu opwerpt is waarom uw college de gemeenteraad niet juist en niet volledig informeerde in de vergadering van 16 oktober 2018. En ook niet in de vergadering van de commissie EFO die daarop volgde. En ook niet in de raadsinformatiebrief van 21 november. En ook nog eens niet in het memo van 7 januari 2019.
In de raadsvergadering van 16 oktober 2018 is gesproken over het Beheerkader afvalinzameling, de wijze waarop uw college in Westland het afval wil gaan inzamelen. Daarin is gevraagd naar de aanbestedingsprocedure en de wethouder vertelt daarin "dat de uitslag van deze aanbieding nog niet bekend is, want alle contracten moeten nog worden vergeleken, evenals de prijsniveaus." Bij het inzien van de documenten hebben we echter een tweetal adviesrapportages aangetroffen, gedateerd op respectievelijk 17 september 2018 en 1 oktober 2018, dus voor de raadsvergadering die ik net noemde. In die rapportages is beschreven dat op 19 juli 2018 de termijn voor inschrijving in de aanbestedingsprocedure is gesloten, dat er één inschrijving is ontvangen. En dat na controle en beoordeling blijkt dat het prijspeil in de aanbieding ver boven de huidige kosten ligt. Waarom heeft de wethouder dan zijn bewering gedaan dat "de uitslag van deze aanbieding nog niet bekend is, want alle contracten moeten nog worden vergeleken, evenals de prijsniveaus?" Terwijl de inschrijving dus ruim daarvoor gesloten is, het prijsniveau al is vergeleken en de beoordeling is dat het prijsniveau van de enige inschrijver boven de huidige kosten ligt.
U heeft ook nog eens een second opinion van de inschrijving laten uitvoeren. En in de adviesrapportage daarvan is de eindconclusie: "Niet aangenomen moet worden dat bij de inschrijving sprake is van marktconformiteit." Deze stelling is in de rapportage onderschreven door de deskundigen, door het feit dat dit bureau in drie recente aanbestedingsprocedures goede inschrijvingen heeft ontvangen.
Waarom heeft de wethouder de raad ook niet geïnformeerd dat in de beoordelingsrapportage is gesteld dat de aanbieding in vergelijking met de inschrijving op soortgelijke aanbestedingen boven de huidige marktconforme prijzen ligt? Waarom heeft de wethouder de raad niet geïnformeerd? Niet in de raadsvergadering van 16 oktober, ook niet in de latere commissievergadering EFO en niet in de raadsinformatiebrief? Dat de deskundigen adviseren "de inschrijving ongeldig te verklaren, de aanbesteding in te trekken en over te gaan tot een heraanbesteding of voor de afvalinzameling aan te sluiten bij piep." Die naam noem ik niet.
In de raadsvergadering van 16 oktober nam de gemeenteraad een motie aan, waarbij het college is verzocht een nieuw voorstel uit te werken voor een beheerkader en een eigentijdse

manier van afvalinzameling in Westland. In een ambtelijk advies van 29 oktober 2018 is gesteld dat het uitwerken van deze motie vraagt om een nieuwe aanbesteding. In de memo zijn vervolgens zeven scenario's en keuzemogelijkheden beschreven. Ambtelijk is uw college geadviseerd de aanbesteding af te ronden, een overbruggingsperiode te realiseren en tegelijkertijd een geheel nieuwe in- of aanbestedingsprocedure te starten.
Uw college heeft de raad dus niet geïnformeerd over deze adviezen van externe deskundigen en de ambtelijke staf. Daardoor wordt ons pas nu duidelijk dat uw college die adviezen in de wind heeft geslagen en in zee is gegaan met de enige inschrijver in de aanbesteding. Een keuze waarvan het college op voorhand kon weten dat "de kosten voor inzameling met zekerheid fors zullen stijgen."
Uit de documenten in het afvaldossier wordt dus ook pas nu duidelijk dat die ene inschrijving ruim boven de directieraming ligt en ook ver boven het maximum in een range van benchmarks. En dat de inschrijving bovendien ook nog eens heel slecht scoort op de gunningcriteria. In de beoordeling van de maximaal duizend te behalen punten worden er slechts 419 toegekend aan de inschrijver. Een heel magere 4 dus. Op school blijf je met zo'n cijfer zitten.
Het kan niet zijn dat u in de prijsonderhandelingen die u begin 2018 hebt gevoerd de indruk hebt gekregen dat over de prijs valt te onderhandelen. Uit de documenten in het afvaldossier wordt heel snel duidelijk dat al direct vanaf de start de onderhandelaars van de inschrijver laten weten dat er geen enkele marge is om de prijs aan te passen. Het blijft met informatie en argumenten van de deskundigen en de ambtelijke staf in de tientallen documenten van het afvaldossier onbegrijpelijk dat u de keuze hebt gemaakt, zoals u die hebt gemaakt. Het blijft gissen waarom het college de overeenkomst met de enige inschrijver is aangegaan. Ook de duur van de overeenkomst van zes jaar is daarbij best wel een dingetje.
Het is beslist niet zo dat u, zoals de wethouder ons vanmorgen in het interview met het AD graag wil laten geloven, de keuze wel heeft moeten maken, omdat anders dreigt dat het huisvuil in Westland niet kan worden opgehaald. Uit de documenten in het afvaldossier blijkt dat tenminste één partij heeft aangeboden dat u zich bij hen aansluit. In het ambtelijk memo, dat naar aanleiding van oriënterende gesprekken met deze partij is opgemaakt, wordt de juridische mogelijkheid genoemd om deze partij de opdracht te gunnen beschreven en wordt bovendien gesteld "dat het inschakelen naar een andere inzamelaar met ingang van februari 2019 mogelijk is, maar vraagt om een grote inspanning." Ook zegt de wethouder in het AD-interview vanmorgen dat andere partijen waarschijnlijk dezelfde tarieven hadden gehanteerd of zelfs nog hoger. Hoe rijmt de wethouder deze uitspraak met zijn inbreng in de onderhandelingen met de inschrijver. "Wethouders geven aan dat het tarief (gebaseerd op een eigen en redelijke inschatting op basis van benchmarks en reëel te vergelijken situaties) nog altijd te hoog is." Dus niet waarschijnlijk dezelfde tarieven, maar gewoon lagere tarieven.
U wilt ons en de inwoners dus steeds weer laten geloven dat de forse kostenstijging voor afvalinzameling het gevolg is van marktontwikkelingen waar uw college geen invloed op heeft. De werkelijkheid is echter dat uw college willens en wetens de adviezen van deskundigen in de wind heeft geslagen. De inwoners van Westland zijn dit jaar € 90,00 meer gaan betalen voor de afvalinzameling. Uit de documenten in het afvaldossier is ons in ieder geval duidelijk geworden dat om en nabij 20% van de kostenstijging voor afvalinzameling niet te maken heeft met landelijke of marktontwikkelingen, maar direct samenhangt met de wel heel erg ongelukkige keuzen die uw college in de aanbestedingsprocedure heeft gemaakt.
Dat gezegd hebbende kom ik op een volgend punt dat ik wil maken. In het Westlandakkoord hebben de coalitiepartijen de ambitie gesteld: "het college als dagelijks bestuur is tijdig en volledig in zijn informatieverstrekking richting de raad. Een uiting hiervan is het voorleggen van scenario's en feitelijke argumenten die het college heeft afgewogen bij de totstandkoming van raadsvoorstellen. Hiermee ontstaat meer transparantie in het besluitvormingsproces en komt de raad in positie om op basis van alle beschikbare informatie een weloverwogen discussie te voeren en keuzes te maken." Voor het realiseren

van de ambities is zelfs een portefeuillehouder Bestuurlijke cultuur benoemd. Aan hem willen wij de vraag voorleggen op welke wijze in het afvaldossier – en inmiddels kunnen we met de vele documenten waarin heel veel is weggelakt beter spreken over de zaak A. – uitvoering is gegeven aan zijn belofte dat het college veel inzichtelijker gaat maken welke keuzes zijn gemaakt en waarom. Waarom heeft die wethouder ermee ingestemd dat in de zaak A. de scenario's en feitelijke argumenten, zoals gegeven door externe deskundigen, en ook ambtelijke adviezen niet worden gedeeld met de gemeenteraad? Waarom heeft die wethouder ermee ingestemd dat de afwegingen die het college heeft gemaakt niet actief zijn en ook nog steeds niet worden gedeeld met de raad? Waarom heeft de wethouder de gemeenteraad niet in positie gebracht om op basis van alle beschikbare informatie een weloverwogen discussie te voeren en keuzes te maken? Waarom heeft de wethouder Bestuurlijke cultuur niet ervoor zorg gedragen dat de raad in de zaak A. zijn controlerende taak kan uitvoeren?
Mijnheer de voorzitter. Ik ga afronden. In de zaak A. heeft uw college verzaakt naar zijn verantwoordelijkheid zinnig, zuinig en zorgvuldige om te gaan met het geld dat door onze inwoners wordt opgebracht. Ook heeft uw college in de zaak A. verzaakt. Verzaakt aan de plicht de gemeenteraad actief en tijdig alle informatie te verschaffen. Het is vooral deze verzaking die wij uw college kwalijk nemen en stevig aanrekenen. U heeft een goede informatievoorziening aan de raad ondergeschikt gemaakt aan het politieke belang van de coalitie.
Een laatste opmerking. Het verzet van uw college tegen openbaarmaking van de documenten in de zaak A. is heel opmerkelijk, omdat uw college zegt pleitbezorger te willen zijn van een nieuwe politieke cultuur met een betere informatiepositie voor de raad en meer transparantie. Laat mij dan zeggen, mijnheer de voorzitter, dat uw college in die ambitie tot nu toe niet is geslaagd. Want als ik terugkijk op de prestaties van het college op het punt van meer transparantie, dan is de trieste constatering dat in Westland in uw collegeperiode alleen de zakken waarin het huisvuil wordt opgehaald aan de lantaarnpalen, transparant zijn. Dank u.

De voorzitter: En als ze dan ook nog gevuld zijn, is het helemaal mooi. Dan is het woord aan de heer Voskamp.

De heer Voskamp: Voorzitter. Wederom zitten we vanavond bij elkaar, omdat een aantal partijen van mening is dat het dossier aanbesteding afvalinzamelen nog onvoldoende besproken is. Na zoveel keren artikel-vragen gesteld te hebben en na rondvragen in commissie- en raadsvergaderingen en extra raadsvergaderingen is het blijkbaar voor hen nog steeds niet genoeg. We kunnen nu al zeggen dat dit niet de laatste keer zal zijn dat dit onderwerp ter sprake zal komen. Want als je niet luistert of leest, dan is blijkbaar een keer of tien dit onderwerp behandelen nog steeds te weinig.
Voorzitter. We zullen nog maar eens aangeven hoe wij dit dossier zien en dat is niet anders dan dat wij al een aantal keren hebben weergegeven. Zoals men van ons gewend is zullen wij ook in dit dossier niet van standpunt wijzigen, ondanks pogingen van andere partijen om met een gewetensvraag te komen. Dus mijnheer Van den Berg, om op uw vraag een antwoord te geven: nee, wij veranderen niet van mening in dit dossier.
Zoals eerder al gezegd zijn de afvalcontracten, welke in 2008 en 2009 zijn afgesloten, op het dieptepunt van de markt afgesloten. Zelfs nu nog zeggen medewerkers van voormalig Van Vliet dat zij het contract gewoon gekocht hebben omdat zij het per se wilden hebben. Dit is jarenlang zeer gunstig geweest voor Westland. Onlangs, omdat het bestaande contract in 2018 afliep, is er een aanbesteding op de markt gezet in juni 2018. In de loop van de jaren is de afvalmarkt drastisch gewijzigd door overnames en fusies en zijn er nog maar een paar grote spelers overgebleven. Bij de aanbesteding bleek dat naast Renewi ook twee landelijke spelers geïnteresseerd waren om mee te doen. Door onder andere de eis van een overslagpunt in Westland hebben de twee andere spelers afgezien van een aanbieding en bleef Renewi als enige partij over. Dat er nu een heel ander tarief uit de bus kwam dan tien

jaar geleden mocht geen verrassing zijn. Na lang praten en onderhandelen is er uiteindelijk een nieuwe overeenkomst met Renewi afgesloten. Dit is enigszins onder druk gebeurd, maar is wel duidelijk na afweging van alle mogelijkheden een juiste keuze. Nu zijn we wederom bij elkaar en deze keer omdat er op basis van de stukken geen hout klopt van de aanbesteding en er allemaal zaken verkeerd gegaan zijn. Uiteraard was er weer een uitgebreid dossier beschikbaar in de vorm van drie ordners met alle relevante stukken. Samen met mijn collega Valstar heb ik deze stukken doorgenomen en kunnen wij zeggen dat wij geen zaken hebben gelezen waarvan wij zijn geschrokken en dachten dat dit niet kan. Uiteraard frons je wel eens je wenkbrauwen bij bepaalde zaken die je leest, maar dat is bij meer dossiers en stukken die we gepresenteerd krijgen.
Nogmaals, voor ons geen echte bijzonderheden, welke al die tijd die wij als raad aan dit onderwerp tot op heden hebben besteed deze tijd rechtvaardigen. Sterker nog, het komt meer en meer over als framen van college, wethouder en organisatie. Westland Verstandig wijst nadrukkelijk op het negeren van adviezen van ingeschakelde adviesbureaus. Volgens ons geven adviesbureaus een advies en geen opdracht en mag je afwijken van een advies als je gewoon kunt uitleggen waarom je dat doet, wat naar onze mening ook gebeurd is. Vast staat wel dat Westland Verstandig zijn eigen werkelijkheid creëert.
In diverse adviezen zijn een aantal opties voorgelegd: doorgaan met de aanbesteding, een gesprek voeren met Renewi voor een nieuw contract, stoppen met de aanbesteding of zelfs een eigen ophaaldienst optuigen. Of gebruik maken van andere ophaaldiensten van regiogemeenten. Omdat de aanbesteding al loopt kun je niet zomaar even zeggen ermee te stoppen, die terug te trekken en met andere partijen het gesprek aan te gaan. Dit is ook nadrukkelijk gemeld door de diverse partijen dat zo'n stap tot een juridische procedure zal leiden. Op voorhand weet je dat je in het ongelijk wordt gesteld als je dat doet. Het opzetten van een eigen ophaaldienst is een onmogelijkheid wat betreft tijd en geld, maar ook wat betreft wens en haalbaarheid.
Er is ook gewezen op het aanbod of gesprek met drie overheidsgerelateerde bedrijven uit de regio. Als je in een aanbestedingstraject zit kun je niet even met andere bedrijven het gesprek aangaan over een overeenkomst. Als je wat anders in het lopende proces had willen doen had je met HVC als laatste optie dat gesprek aan moeten gaan, maar met eerdergenoemde bedrijven was onmogelijk.
Kort gezegd kun je op basis van de zojuist genoemde zaken wel concluderen dat de voorbereiding op de aanbesteding in de anderhalf jaar voor de aanbesteding zeer matig is geweest. Dat mag je een tekortkoming van de vorige collegeperiode noemen, maar dat is de voorgaande twee keren ook al op tafel gekomen en uitgesproken. Dus wederom een herhaling van zetten.
In eerdere debatten over dit dossier is meerdere malen door het college aangegeven dat deze aanbesteding niet de schoonheidsprijs verdient en beter had gekund als de voorbereiding en de onderhandelingspositie beter waren geweest. Er is gehandeld naar eer en geweten, adviezen zijn gewogen en keuzes zijn gemaakt op basis van alle informatie. Als raad kunnen wij er wat van vinden, maar we gaan er gewoon niet over. Ook hoeft het college geen afweging over lopende aanbestedingsprocedures met de raad te delen. Sterker nog, dat heeft de Aanbestedingswet verboden. Anders heeft het geen zin om een aanbesteding te doen. Het college heeft al eerder aangegeven lering uit het aanbestedingsproces te hebben getrokken en heeft getracht het maximale eruit te halen. Het zal zorgen dat dit soort grote aanbestedingen in de toekomst niet meer op deze wijze zal worden opgezet.
Wat onze fractie betreft is verder tijd besteden aan dit dossier verloren tijd. En die kunnen we beter besteden aan zaken die echt nodig zijn. Wat de uitkomst van deze avond ook zal zijn, de aanbesteding wordt niet teruggedraaid, het contract zal worden uitgediend en mogelijk kunnen wij achteraf constateren dat het alsnog aardig is uitgepakt.
Tot zover in eerste termijn. Straks wil ik even terugkomen op het financiële deel.

De heer Duijsens: Mijnheer de voorzitter. Ik heb toch een paar vragen aan de heer Voskamp, want hij heeft het dossier heel goed gelezen. Maar dat heeft hij volgens mij pas na de commissievergadering gedaan en niet daarvoor.
Ik houd u een paar zinnen van United Quality voor. “De aanbieding van Renewi ligt 40% boven de benchmark.” “In vergelijking met inschrijvers op soortgelijke aanbestedingen ligt de prijs ver boven de huidige marktconforme prijs.” “En prijzen zoals de financiële aanbieding van Renewi komen vaker voor indien er maar één inschrijving wordt ontvangen.”
En vervolgens komt PRO 10, het andere adviesbureau. “Geen sprake is van marktconformiteit.” En dat zegt: “Onlangs was er een aanbesteding met drie grote inschrijvingen, veel lagere prijzen.” U zegt dat het allemaal onzin is wat Westland Verstandig aangeeft, dat uit de stukken zou blijken dat het veel te hoog zou zijn. Nou, daar wil ik graag een reactie op hebben.
Dan een tweede reactie. We hebben natuurlijk een Europese aanbesteding. Die is gestopt. Vervolgens gingen we over in de mededinging. En in die mededinging gebeurt iets. Dan worden namelijk de afgehaakte aspirant-inschrijvers die geen informatie kregen alsnog gepolst of ze willen inschrijven. Beide zeggen alsnog weer mee te doen in de mededinging als gegevens worden aangereikt. X1 heeft formeel te kennen gegeven om bij die mededinging weer mee te doen en X2 ook. En dan zegt vervolgens PRO 10 als zij de gegevens verstrekt krijgen. Dan gaat die mee onderhandelen: “Neem hun bezwaren weg en geef hen alle nodig informatie.” En dan zegt vervolgens PRO 10 ook nog: “Op deze wijze worden de bezwaren van beide partijen weggenomen, kunnen ze meedingen in de mededingingsprocedure en daarmee kunnen we het voordeel van Renewi als huidige contractant wegnemen.” Als ik u dat nou voorhoud, u hebt de stukken gelezen, hoe kunt u dan volhouden dat de prijs normaal was en dat er in het kader van de mededingingsprocedure niks meer mogelijk was? En nog sterker, als u dan nog verder in het dossier las...

De voorzitter: Kunt u tot een vraag komen, want het is een korte interruptie.

De heer Duijsens: X2, X3, X4 en X5 komen dan als partijen. Die zijn ook bereid om direct alles te laten vallen om in Westland dat werk te gaan oppakken. Hebt u dat dan niet gelezen?

De voorzitter: Heeft u het niet gelezen, mijnheer Voskamp?

De heer Voskamp: Natuurlijk heb ik dat wel gelezen. En daar kun je heel lang en heel kort over doen, maar er staan net zoveel adviezen in dat hele dikke dossier, waarin staat wat de mogelijke gevaren en kansen zijn. Zo kun je door blijven gaan. U pakt er één klein stukje uit, maar dan moet je ze allemaal op tafel leggen. Wat ons betreft is het duidelijk hoe de aanbesteding is gelopen. Hij verdient niet de schoonheidsprijs. Dat heeft onder andere te maken met het veel te korte traject van het voortraject. Normaal gesproken, in onze wereld, merk je gewoon dat tweeënhalf jaar tevoren partijen worden uitgenodigd om een gesprek aan te gaan. Nu zit je in de allerlaatste fase van een aanbesteding en dat is heel erg lastig. En dan kun je met allerlei partijen in zee gaan. Maar wat ons betreft verdient deze aanbesteding niet de schoonheidsprijs, maar ik denk dat we daaruit lering moeten trekken. Om nou op elk punt en elke komma terug te komen, dat gaat het dossier niet veranderen. Renewi blijft het contract uitdienen. Terugkijkend op die periode moeten we misschien wel zeggen dat we het helemaal nog niet zo verkeerd hebben gedaan. Want niemand kan in die glazen bol van die prijzen kijken. Dat hebben we in de jaren 2010 en 2011 ook gezien. Daar dacht iedereen dat het wereldcontracten waren. Achteraf blijkt dat het een drama was. Nu moet je concluderen dat het niet de schoonheidsprijs heeft verdiend en je daar lering uit moet trekken. Maar ik weet zeker dat we over vier jaar zeggen dat het helemaal niet is tegengevallen.

De heer Van den Berg: Mijnheer de voorzitter. Mag ik mijnheer Voskamp ook een vraag stellen? U vertelde zojuist dat de aanbesteding niet mag worden afgebroken, want dan zou je juridische geschillen krijgen. Ik denk dat u ook het advies van United Quality hebt gelezen, stuk A4-8 in het dossier. Daarin staat: “Een situatie waarin een ingediende prijs het budget van de aanbestedende dienst overschrijdt is een gegronde reden voor het intrekken van de aanbesteding. In dat geval zijn de ontvangen inschrijvingen te duur en dus niet geschikt. Een inschrijving van de jaarlijkse kosten met een bedrag dat ik niet mag noemen voldoet in dit geval.” Dus een adviseur, een deskundige, zegt gewoon dat de aanbesteding als mislukt ingetrokken had kunnen worden. En u had kunnen ingaan op een van die vier, vijf andere gegeven adviezen. Desondanks ging het college toch door met deze aanbesteding.

De heer Voskamp: Dat is een keuze geweest van dit college om dat op deze manier te doen. Daarover kunnen we lang en kort praten, maar dat is nu eenmaal zo.

De heer Van den Berg: Akkoord. Daar zou ik mee kunnen leven als achteraf blijkt dat ze heel scherp hebben ingekocht. Maar daarnaast is een inschrijving met mededinging gedaan. En in het eerste gesprek waarbij men bij de inschrijver kwam en men zei dat de prijs te hoog is, zei de inschrijver dat er totaal geen marge was om wat aan die prijs te doen. Dan zeg je toch als bestuurder – je bent geen kleine jongen – even goede vriendjes, ik geef u een warme hand en ga een van die andere beschreven trajecten beproeven. Je laat je toch niet met de rug tegen de muur zetten?

De heer Voskamp: In de afvalwereld, waarin wij zitten... Ik heb het zelf al een keer verteld. Met de gemeente Den Haag heb ik precies hetzelfde meegemaakt. Die liep helemaal klem met een aanbesteding, het kon niet anders. Uiteindelijk ga je met elkaar aan tafel zitten en probeer je eruit te komen. Dat het dan duurder is geworden is wel een gegeven van de afgelopen twee, drie jaar. Daar ontkom je niet aan. Lees de krant er maar op na, ga maar in de afvalwereld zitten. Dit komt veel vaker voor. Alleen moet je de schade met elkaar zien te beperken.

De heer Van den Berg: Het college heeft adviseurs ingeschakeld en ik mag aannemen dat het college die vertrouwt. Een van die adviseurs zegt dat die recent, eind 2018, drie vergelijkbare aanbestedingen heeft gedaan en die aanbieders zijn alle drie met veel acceptabelere prijzen gekomen. Je bent toch niet altijd doof. Je hoeft adviseurs niet op te volgen. Dat ben ik helemaal met u eens. Maar je moet ook niet doof voor ze zijn.
Ik neem het college het volgende heel erg kwalijk, zeker omdat het een nieuwe bestuurscultuur predikt. In oktober 2018 had het een besloten commissievergadering kunnen laten houden en kunnen zeggen dat een advies voorligt en met de raad ruggespraak te houden hoe dat wordt aangepakt. Maar de raad wordt niet geïnformeerd. Er wordt alleen gezegd dat de kosten stijgen.

De voorzitter: Wat is uw vraag, mijnheer Van den Berg?

De heer Van den Berg: Die stelde ik toch net? Het college had toch met de raad kunnen overleggen over de adviesnota van United Quality. U hebt onze motie over een andere manier van afvalinzameling gesteund. We hadden met zijn allen kunnen kijken hoe we op de beste manier de motie hadden kunnen uitvoeren en een aanbesteding doen?

De heer Voskamp: Mijnheer Van den Berg. Gaan we dan met alle aanbestedingen op deze manier te werk? Door de raad te informeren en dat die gaat meepraten over aanbestedingen? Als je het bij een doet, moet je het bij allemaal doen.

De heer Van den Berg: Ik verwacht dat er bij de meeste aanbestedingen niet zo'n rare situatie komt dat je maar één inschrijver hebt. Een inschrijver die jarenlang heel veel geld heeft toegelegd op het contract en nu even wil inhalen. Dat schrijft die zelf ook. Ik zou hem die ruimte niet gunnen.

De heer Voskamp: Mijnheer Van den Berg. Ik adviseer u de aanbesteding van de gemeente Den Haag uit 2019 eens na te lezen. Dat gaat over vijf percelen afvalinzameling met op alle vijf percelen één inschrijver.

De heer Duijsens: Dat kan niet.

De heer Voskamp: Naderhand niet meer. Nee. Vraag het maar aan de heer Witkamp. De aanbesteding wordt netjes gepresenteerd. Er staat netjes bij hoeveel inschrijvingen er zijn en hoeveel er zijn gewaardeerd. Dus dat is nogal makkelijk.

De heer Van den Berg: Ik heb nog één vraag aan de heer Voskamp. U hebt bij de stukken neem ik aan ook de adviesnota over de directieramingen gezien, en de conclusies die daarin staan. De aanbieding van de enige inschrijver is veel hoger dan marktconforme prijzen en veel hoger dan de hoogste prijs in een benchmark. Ik schat u in als een heel scherp inkoper. Dan gaat u toch niet verder, dan gaat u toch naar een ander toe?

De heer Voskamp: Als die ander er is wel, maar die was er op dat moment niet. Er zijn keuzes gemaakt.

De voorzitter: Goed. Dan geef ik nu het woord aan wethouder Snijders.

Wethouder Snijders: Dank u wel, voorzitter. Er zijn vanavond ontzettend veel vragen gesteld en opmerkingen geplaatst. Ik ga eerst even in op de heer Duijsens, die dertig of veertig stellingen als waarheden heeft gedeponeerd. Dat maakt het debat natuurlijk heel erg verwarrend. U zegt die uit het dossier te halen en dat dat de waarheid is. Ik moet dan aangeven dat het wat anders in elkaar zit.
De heer Van den Berg heeft een aantal statements geplaatst. Die statements zijn prachtig, maar je moet het dossier wel in de volle breedte zien.
In mijn eerste termijn zal ik bestuurlijk reageren. Ik zal op hoofdlijnen schetsen hoe het proces is verlopen en waarom bepaalde keuzen zijn gemaakt. Ambtelijk zijn alle vragen genoteerd. Als er vragen open blijven staan hoop ik daarop in tweede termijn terug te komen. Maar ik houd me eerst bij de bestuurlijke lijn.

De heer Duijsens: Voorzitter. Dan worden de antwoorden ergens gemaakt.

De voorzitter: Ik stel voor dat de wethouder in zijn termijn verder gaat.

De heer Duijsens: U heeft dertig stellingen gedeponeerd. Daarop kan ik niet uit mijn hoofd reageren, want dat gaat veel te diep.
Ik ga terug naar het proces. De heer Voskamp heeft het in zijn bijdrage heel goed aangegeven. Hij heeft uit de praktijk gesproken. U kunt erom lachten, maar hij heeft zo zuiver mogelijk het proces geschetst wat er allemaal komt kijken en welke beslissing is genomen.
De heren Duijsens en Van den Berg merkten op dat er nooit informatie is gedeeld. Zoals u weet is in de commissievergadering van 6 februari 2019 informatie gedeeld over de aanbesteding en de gunning. Ook in de vergadering van de commissie EFO van 16 september 2020....

De voorzitter: Mag ik eenieder verzoeken aandacht voor het debat te hebben en zich niet met onderlinge conferenties bezig te houden. Ik kijk even naar de dames Van der Giessen en Van Staalduinen. Het is behoorlijk rumoerig en ik wil u vragen uw aandacht bij het debat te houden.

Wethouder Snijders: ...en daarna het raadsdebat van 8 oktober 2020 en in de vele raadsinformatiebrieven hebben we heel duidelijk antwoorden gegeven. In de afgelopen week heb ik nog een keer het raadsdebat van 9 oktober 2020 beluisterd en gelezen. Heel veel vragen die de heer Duijsens toen heeft gesteld stelt u nog steeds. Die zijn toen door mij ook beantwoord. Iedere keer geeft u aan dit of dat nog te missen. Ik dan dat niet begrijpen.
Zoals u in de stukken heeft kunnen zien, een hele map, is het aanbestedingsproces zorgvuldig verlopen. Zoals u weet hebben we een Aanbestedingswet, met welke regels we moeten hanteren. We kunnen dus niet zomaar van alles doen en van die wet afwijken. Uiteindelijk hebben we op 1 januari 2019, een maand later, een contract met Renewi afgesloten.
Wat was voor ons belangrijk? Dat de dienstverlening zou doorgaan. We wilden niet dat per 1 januari 2019 het huishoudelijk afval niet zou worden opgehaald. We hebben steeds gezegd dat dienstverlening een wettelijke taak is die moet doorgaan. Vervolgens hebben we gezegd dat de raad voor de financiële dekking in charge worden gebracht, omdat we meer geld nodig hebben om het afvalophalen uit te kunnen voeren. We hebben ook te maken met een rechtmatig proces, waarbij we iedere keer getoetst worden, ook door de accountant, of alles rechtmatig is verlopen. Uiteindelijk moet ik met de wetenschap van nu zeggen dat het ons is gelukt. We hebben per 1 februari 2019 een contract afgesloten. Het huisvuil is iedere keer gewoon opgehaald.
Elke keer opnieuw wordt weer op het geld ingezoomd. Vandaag zag ik ook weer de kop in de krant staan dat de bewoner € 100,00 duurder uit is. Een aantal keren in een raadsvergadering en commissievergadering heb ik de heer Duijsens gezegd zijn stukken goed te lezen en deze regio eruit te pakken. Kijk wat in deze regio aan afvaltarieven wordt betaald. Wij hebben voor 2021 een tarief van € 366,00. In de begroting van 2022 staat hetzelfde bedrag van € 366,00. Als je het platslaat gaat het om € 30,00 per maand. Voor dat bedrag wordt elke week je afval opgehaald. Je kunt gebruik maken van verzamelcontainers en de gemeentewerf om je afval kwijt te kunnen. En dat allemaal voor € 366,00 op jaarbasis. Als de burgers dat willen worden daarvoor ongeveer vijftig handelingen verricht. Dat is denk ik een heel goed iets.
Nu wil ik ingaan op de aanbesteding. Iedere keer wordt gezegd dat die anders had moeten verlopen. Zoals u in de stukken hebt kunnen lezen is het proces in juni 2018 gestart met een Europese aanbesteding. Die tijd ervoor is gebruikt om een marktverkenning te doen en de contractstukken op te stellen. Het bestek is op 4 juni Europees gepubliceerd. Het contract liep al acht of negen jaar bij Renewi en dat zou op 1 januari 2019 aflopen. Op 19 juli 2018 eindigde de inschrijftermijn. De inschrijvingen waren binnen en uiteindelijk bleek toen dat er maar één inschrijving was. Zoals u misschien weet is aanbesteding gemandateerd aan de afdelingsleiding. Die voert de aanbestedingen en zorgt dat die goed verlopen. De aanbestedende dienst stond voor de keuze. Zoals u in de stukken heeft kunnen lezen is in september en oktober intern bij de gemeente met adviseurs overlegd wat te gaan doen. De aanbesteding is hoog. Moeten we direct aan Renewi gaan gunnen voor de hoge prijzen? Nee is gezegd. Wat hebben we dan? Moeten we opnieuw aanbesteden? Dat kan, maar dat betekent dat je het programma van eisen niet hetzelfde kunt laten, want dan krijg je dezelfde uitkomsten. Uiteindelijk is besloten om een mededingingsprocedure te starten om zodoende weer verder met Renewi te kunnen praten. In de stukken is te lezen dat de wethouder daarover is geïnformeerd. Op 29 oktober 2019 is er een memo richting mij en het college met uitleg over het verloop van de aanbesteding gegaan, met een advies hoe daarmee verder om te gaan.

De heren Duijsens en Van den Berg hoorde ik telkens stukjes uit een advies halen. Zoals u weet moet je adviezen integraal bekijken. Je moet kijken wat het eerste, tweede, derde en vierde advies is, wat richting de organisatie is gegaan en wat met de kennis van onze ambtenaren is geadviseerd richting het college. U geeft aan dat van het advies is afgeweken. Ik wil u duidelijk zeggen dat dat niet zo is.

De heer Duijsens: Toch een vraag. Er is toch een advies van United Quality om te kiezen voor optie 4. Dat betekent dat u minstens met drie partijen om de tafel moet gaan bij die mededinging. En niet met één partij, dat is u ontraden. Vervolgens is nog een keer PRO 10 in dezelfde periode eroverheen gekomen. Die heeft gezegd: altijd met zijn drieën. PRO 10 ging zelfs die twee partijen vragen van 'wilt u nog?' Ja, wij willen graag. Die gaat nog twee, drie andere partijen benaderen. "Ja, wij willen graag." En vervolgens hebt u gelijk, dan komt er ineens een ander bureau dat zegt maar door te gaan op de oude weg en met die ene verder te gaan. Hoe verklaart u dat? Waarom trotseert u twee adviezen en gaat u op het ongemotiveerde en korte advies van 29 oktober in, waarin is gezegd met die ene verder te gaan, omdat dat het meest veilig is, want dan krijg je geen gedonder? Waarom hebt u dat gedaan?

Wethouder Snijders: De heer Duijsens zoomt nu in op een stukje van een advies. Als u gewoon goed hebt gelezen is een aantal weken daarna, in oktober, een advies van hetzelfde bureau United Quality gekomen. Dat is onze adviseur geweest in het hele proces. Eén extra advies is van PRO 10 gehaald. United Quality heeft de gesprekken met de ambtelijke organisatie gehad. Dat heeft daarna alles nog een keer opnieuw overwogen. De adviezen van oktober geven aan dat je die richting moet uitgaan. Of gunnen of beëindigen. En de mededingingsprocedure starten. Dat heeft ook een aantal te hanteren varianten aangegeven. Maar het heeft wel heel duidelijk aangegeven waarop moest worden gelet. Dus de adviezen moet u integraal lezen. U pakt er één stukje uit en niet het andere advies.

De heer Duijsens: Mijnheer de voorzitter. Ik pak één regel, namelijk de conclusie van het advies van PRO 10:"Blijf onderhandelen met X1 en X2 naast Renewi en neem hun bezwaren weg. En geef alle nodige informatie. Alleen op die wijze krijgt u een goede prijs." Als dat nou het advies is in het slot. Dan kunt u niet zeggen het advies breed en integraal te lezen. Het is toch duidelijk wat de conclusie van een advies is? Ik heb in een raadsvergadering nooit van u vernomen dat er twee adviseurs waren waarvan u de adviezen naast u heeft neergelegd.

Wethouder Snijders: Zoals u ook in de stukken hebt kunnen lezen heeft het college op 29 oktober een advies ontvangen vanuit de ambtelijke organisatie. En dat advies moet u ernaast leggen. Op dat moment moest besloten worden of we wel of niet verder zouden gaan met Renewi of een andere procedure zouden starten. Dat was voor ons het moment dat we bestuurlijk de zaak hebben bekeken en een afweging hebben gemaakt.

De heer Van den Berg: Ik heb hier het memo met het advies van de ambtenaren van 29 oktober 2018 voor me liggen, waaruit ik citeer: "Wij stellen voor om optie 3C uit te voeren: afronden van de aanbesteding, een overbruggingsperiode realiseren en tegelijkertijd een gehele in- of aanbestedingsprocedure starten." Ik wil hem u graag laten lezen, dan kunt u zien dat ik gelijk heb.

Wethouder Snijders: Ik zal nog heel eventjes verder gaan en dan neem ik dat stuk van u mee.

De heer Van den Berg: Ik lees een stuk uit een advies voor en de wethouder suggereert nu dat ik onzin zit te vertellen. Het staat er. Ik lees voor wat er staat.

Wethouder Snijders: Ik heb niet gezegd ‘onzin’. Ik zeg dat ik even verder ga met mijn verhaal.

De voorzitter: Ho ho ho ho ho, beste mensen. Ik heb de heer Snijders niet horen zeggen dat het onzin was. De heer Snijders zei: ik ga nu even met dit verder en dan kom ik zo op uw vraag terug.

De heer Voskamp: Mijnheer de voorzitter. Bij interruptie richting de heer Van den Berg. Ik neem dat de heer Van den Berg het ook prettig vindt dat wij een totaalbeeld proberen te krijgen. En ik bespeur in toenemende mate dat we hier bezig zijn met selectief winkelen in een dossier met de omvang van een zeecontainer. En dat draagt niet bij aan het tot stand brengen van een totaalbeeld. Ik zie u dingen citeren uit stukken, waarvan ik denk: waarom citeert u het eerste deel van de zin niet? Voorzitter. Ik stel voor dat we de wethouder even volgen.

De voorzitter: Wethouder. Ik stel voor dat u de zaak wat verder toelicht. En dan komt u bij de beantwoording van de vraag van de heer Van den Berg uit.

De heer Duijsens: Voorzitter. De wethouder begint over ambtelijke adviezen. Vervolgens wordt het ambtelijk advies voorgelezen en dan kan hij niet reageren. De persoon moet toch kunnen reageren?

De voorzitter: Het is een debat, mijnheer Duijsens. Wat hier gebeurde is dat u interrumpeerde. De wethouder antwoordde daarop. Vervolgens ging de wethouder verder met zijn betoog en toen interrumpeerde de heer Van den Berg. Daarop wilde de wethouder reageren, maar hij vraagt om dat even te mogen inleiden met een vervolg van zijn betoog. Dat is op zich niet onbillijk, dus ik geef graag het woord aan de wethouder om daarop in te gaan en de vraag van de heer Van den Berg daarin te betrekken.

Wethouder Snijders: Dank u wel, voorzitter. Op een gegeven moment kom je op een punt wat er verder moet gebeuren. Uiteindelijk is op 29 oktober een advies richting het college gekomen. Zoals ik helemaal in het begin van mijn betoog heb aangegeven vonden we het van belang dat er op 1 januari 2019 weer een contract is.
We stonden toen in dubio om opnieuw een aanbesteding te doen. Doe je dat, dan zullen de regels moeten wijzigen, want anders heb je dezelfde uitgangspunten, zoals u al eerder heeft aangegeven: een overslagterrein, informatie et cetera. Er is heel duidelijk gekeken of wat we in Westland in contracten zeggen heel raar of heel normaal is. Ik kan u vertellen dat de adviseurs heel duidelijk hebben aangegeven dat het niet ter beschikking stellen van een opslagterrein gewoon een normale procedure is. Dan kan een aanbieder op een gegeven moment kijken dat in de gemeente of net buiten de gemeente te kunnen vinden. Een aanbieder kan ook kijken of hij een andere manier van bijvoorbeeld het inzamelen met containers gaan inschalen.
Er is ook gezegd dat de informatie niet volledig in alle stukken aanwezig was. Het is gewoon informatie die op allerlei aanbestedingen gedeeld wordt met aannemers of leveranciers. Uiteindelijk is die informatie gedeeld en dan kunnen mensen wel of niet inschrijven. Uiteindelijk heeft er één bedrijf ingeschreven. De andere twee hebben om motiverende redenen besloten om niet in te schrijven. Dat kunnen wij als aanbestedende dienst niet beïnvloeden en is op dat moment een feit.
Als je bij eind oktober/begin november bent aangekomen heb je nog twee maanden om het proces te doorlopen. Er is gezegd dat je dan de aanbesteding kunt stoppen en je weer vrij met iedereen kunt verder gaan. Maar zoals al eerder door de heer Voskamp is aangegeven is die tijd dan heel kort, te kort. We hebben bewust ervoor gekozen om de gesprekken met één

partij de te openen en niet drie, vier of vijf partijen in die procedure te halen en dat een Babylonische spraakverwarring te laten worden, er niet meer uit te komen en onze dienstverlening op 1 januari 2019 niet meer voort te kunnen zetten.

De heer Duijsens: Wethouder. Vond u het niet vreemd toen u in de stukken las dat X1 weigerde in te schrijven of niet kon inschrijven, omdat die geen kengetallen, niet genoeg gegevens had? Dat staat zwart op wit in de stukken. Ook met naam en toenaam over wat ze miste. Het aantal woningen wisten ze zelfs niet. De tweede partij had ook die bezwaren en het bezwaar over de overslag. Vervolgens is bij de mededinging aangegeven die bezwaren weg te nemen, zodat ze alsnog kunnen inschrijven. Denkt u niet dat u een kans heeft laten lopen door alsnog die gegevens te verstrekken? Als die lui dan 87 vragen stellen, die u nota bene niet aan ons wilt geven, dan krijgen ze op al die vragen het antwoord dat ze die gegevens niet krijgen. Dan weet je toch dat er uiteindelijk maar een overblijft, Renewi?
En nog sterker, reageert u eens even op de stukken, waarin de adviseurs zeggen dat Renewi die naar een fortuin en die opdracht werd geleid. Renewi had een voorsprong. Vervolgens werd in die mededinging aangegeven die mensen die gegevens te geven. De voorsprong van Renewi zou dan worden weggedaan. Reageer daarop!

Wethouder Snijders: Mijnheer Duijsens. U stelt nu weer tien vragen. Ik pak er twee of drie uit. Iedere keer stelt u zoveel vragen en subvragen. Renewi heeft ingeschreven en die twee andere niet. Zij hebben het overslagterrein genoemd. Wij hebben geen eigen overslagterrein. Dat is binnen onze gemeentegrenzen ook niet te realiseren. We hebben ernaar gekeken, maar dat geeft ontzettend veel andere sores.
Ons bureau United Quality heeft ook heel duidelijk gezegd dat bij heel veel aanbestedingen in Nederland geen opslagterrein wordt aangeboden. Er wordt gewoon gezegd dat het huisvuil bij de afvalcentrale moet worden ingeleverd. Dat kan met tussenstations of containers. Dat kunnen ze gewoon organiseren. Vervolgens is gezegd niet voldoende kerngegevens te hebben. Het op te stellen contract betreft gewoon een contract dat in heel Nederland wordt opgesteld, met dezelfde gegevens. Als een aanbieder zegt dat die niet weet waaraan hij toe is, dan is dat onzin. In heel Nederland zijn er dezelfde contracten met dezelfde basisgegevens. Vandaar ook dat we hebben gezegd dat als we opnieuw gaan praten met de twee bedrijven die niet hebben ingeschreven, nadat die eerste officieel was beëindigd, dat we dan in hetzelfde spel terechtkomen waar we niet uitkomen. Het advies van de ambtelijke organisatie was dan ook om de wettelijke procedure te starten en in overleg te gaan met Renewi om te kijken of er daarmee uit te komen was.

De heer Van den Berg: Ik wil nog terugkomen op een aantal uitlatingen van de wethouder over het ambtelijke advies van 29 oktober 2018. Dat advies is opgemaakt naar aanleiding van de raadsvergadering van 16 oktober, waarin de raad een motie aannam dat het afvalbeheerkader zou moeten wijzigen. De ambtenaar schrijft in uw advies dat het uitwerken van de motie voor een ander beheerkader vraagt om een nieuwe aanbesteding. Nogmaals, het uitwerken van de motie vraagt om een nieuwe aanbesteding. Vervolgens adviseert die meneer of mevrouw om optie 3C uit te voeren. Dus afronden van de aanbesteding, een overbruggingsperiode realiseren en tegelijkertijd een geheel nieuwe in- of aanbestedingsprocedure. En ondanks deze adviezen en ondanks dat u weet dat de inschrijving onaanvaardbaar hoog is gaat u toch met hen in zee. Ik snap dat niet.

De voorzitter: Ik wijs de heer Van den Berg erop dat hij nog twee seconden heeft voor zijn bijdrage in dit debat.

Wethouder Snijders: Mijnheer Van den Berg. Ik heb al een aantal keer uitgelegd, dat als het november is en je in januari een nieuw contract wilt hebben, dat die procedure te kort is om nog goede onderhandelingen te doen. Vandaar dat we hebben beslist hebben over het spoor

dat we hebben ingezet. We hebben wel heel duidelijk met Renewi een afspraak gemaakt. Jammer genoeg is toen het afvalplan in die raadsvergadering ervoor niet aangenomen. We wisten dat er nog een aantal zaken gingen wijzigen. We hebben toen duidelijk met Renewi afgesproken hoe ze erin zitten als we gaan wijzigen en of dit in het contract meegenomen kan worden. Niet dat we erna weer een hele discussie gaan krijgen dat de gemeente iets gaat wijzigen dat niet precies is opgenomen en dat Renewi daardoor zou dwarsliggen en extra geld zou regelen. Dat is dus allemaal meegenomen. Voor mij als wethouder was het jammer dat het afvalplan niet is aangenomen. Anders had het betekend dat we direct een aantal zaken hadden kunnen invoeren. Die zijn nu later geregeld, met als gevolg dat iedere keer gesproken wordt over wat wijzigingen in het lopende contract.
Een aantal keer is een overbruggingscontract genoemd. Op een gegeven moment is ook met andere aanbieders en gemeenschappelijke regelingen gesproken. Dat betekent dat je een afweging moet maken of je wilt toetreden tot een nieuwe gemeenschappelijke regeling, of je daarmee goed zaken kunt doen en of dat goed opgepakt kan worden. Om die gesprekken in een of twee maanden te voeren is gewoon te kort. Achteraf gesproken had je het hele spoor al een jaar tevoren moeten uitzetten en aanbesteden. Dan had je de ruimte gehad om zaken te regelen. Het belangrijkste is dat we hebben aangegeven om per 1 januari de dienstverlening in stand te houden. We hebben aangegeven dat de aanbestedingsprocedure transparant, open en eerlijk moet verlopen. Want als we het verkeerd doen hebben we een bezwaar van een van de andere aanbieders. Is een aanbesteding ongeldig, dan zijn we weer terug bij af.
Dan de rechtmatigheid. Al die zaken hebben we elke dag weer de revue laten passeren. Uiteindelijk hebben we op basis daarvan de keuze gemaakt. Als u het verslag van 8 oktober vorig jaar doorleest kunt u zien dat op al die punten duidelijk antwoord is gegeven. Er is toen duidelijk antwoord gegeven op de vraag over het contract van drie jaar en de verlenging daarvan. Er is klip en klaar gezegd hoe dat in elkaar zit.
Iedere keer is gezegd dat ik die informatie niet heb gedeeld. Alle relevante informatie die u nodig had voor uw taak is gedeeld. Het is misschien heel flauw. Aanbesteden is op grond van artikel 160 lid 1 sub e van de Gemeentewet de bevoegdheid van het college. Hierover informeert het college de raad actief indien gestelde kaders worden overschreden. Over overschrijding van het financiële kader is de raad op 4 en 6 februari geïnformeerd. Hiermee heeft het college voldaan aan zijn informatieplicht.
Ik hoor de insprekers iedere keer zeggen heel graag op de stoel van het college te willen zitten. Ze willen zelf bepalen hoe ze aanbesteden. Ze willen zelf bepalen die ze willen uitnodigen. Die zaken zijn aan het college. We hebben wel verantwoording af te legen, maar we hoeven niet bij ieder stukje en bij iedere procedure aan te geven wat we hebben gedaan. Ik geef u aan dat toen ik de informatie had ik ook zo snel mogelijk richting de raad ben gekomen.

De heer De Gier: Voorzitter. Natuurlijk heeft de wethouder gelijk dat de aanbesteding een vorm van uitvoering is, die aan het college toekomt. Maar zoals hij zelf al zegt is de discussie al een jaar lang dat de financiële kaders werden overschreden. In het ambtelijke advies is gewaarschuwd dat de raad daarover geïnformeerd moest worden. Dat deed het college achteraf. Het college heeft ervoor gekozen om dat achteraf te doen. Inderdaad pas in februari, toen de contracten al gesloten waren. Dat is een keuze waarbij vraagtekens te zetten zijn als raad. Fijn dat u ons alsnog achteraf informeert, maar de consequenties waren toen al niet meer voor ons terug te draaien.

De voorzitter: Wat is uw vraag?

De heer De Gier: Nou ja, de vraag is dus dat de wethouder er steeds mee schermt dat hij ons in februari heeft geïnformeerd. Maar waarom heeft hij dat niet in oktober of november gedaan? Dat is neem ik aan een bewuste keuze.

Wethouder Snijders: Voorzitter. U zegt: had ons eerder geïnformeerd. Op dat moment waren we nog in de aanbestedingsprocedure en konden we hierover nog niet naar buiten treden. Vervolgens heb ik al een aantal keer gezegd wat de belangen van het college waren om het goed te regelen. In onze ogen hebben we het ook goed geregeld. De heer Voskamp heeft ook heel duidelijk gezegd dat de markt behoorlijk is aangetrokken. Als ik achteraf alles had geweten zou ik met een heleboel dingen anders gehandeld hebben. In 2018 zag je al het prijsopdrijvende effect en de concentratie van een paar aanbieders. In 2019, 2020 en 2021 is het alleen maar erger geworden. Ik hoef u alleen maar erop te wijzen wat er de afgelopen maand met de gasprijs is gebeurd. Ik zag een aantal kwekers de afgelopen weken en vroeg hen of ze gas hebben ingekocht. Twee zeiden 60%, 70% te hebben ingekocht. Een zei er het niet te hebben gedaan. Op dat moment dacht ik dat die tuinder wel heel moeilijk zit, van 20 cent tot meer dan een euro. Ik sprak een leverancier van bouwmaterialen en in een jaar tijd is daar de prijs 100% van gestegen. Dat is ook in de afvalwereld aan de hand geweest. Dat is Nederland- en wereldbreed het geval, prijzen stijgen. Als ik vandaag zou moeten aanbesteden, dan zouden we geen lagere prijzen krijgen. Dan zouden we waarschijnlijk nog hogere prijzen krijgen. Ik ben gewoon blij dat die € 366,00 een tarief is waar ook de hele regio last van heeft. Die heeft na ons een nieuwe aanbesteding gedaan. Die is er ook achtergekomen dat de markt anders in elkaar zit. Prijzen stijgen. Mensen in alle regiogemeenten in Zuid-Holland betalen ongeveer € 360,00, € 370,00 of € 380,00 voor een meerpersoons huishouden. Ze mogen gebruik maken van de gemeentewerf. Het afval wordt vijftig keer per jaar opgehaald. Je kunt gewoon goed ontzorgd worden. En dat voor € 366,00. Dank u.

De heer Spaans: Voorzitter. Dit college heeft geen informatieplicht. Dit college heeft een actieve informatieplicht. Is de wethouder van mening dat hij een actieve informatieplicht richting de raad heeft uitgevoerd? En vindt de wethouder dat hij voor mij als raadslid, die een controlerende taak heeft, het maximale heeft gedaan om dat mogelijk te maken, als collegelid dat een nieuwe en transparantie bestuurscultuur voor staat?

Wethouder Snijders: Ik heb net aangegeven wat onze actieve informatieplicht is. Die hebben we gewoon uitgevoerd. En we hebben daar gewoon transparant naar gehandeld in februari. Als u alle stukken heeft gelezen, in de mappen die een halve meter breed zijn, dan kunt u zien welke processen er zijn en welke besluiten er genomen zijn. Deze processen en besluiten zijn weloverwogen in de context, die ik net heb geschetst.

De heer Spaans: Voorzitter. Is de wethouder van mening dat hij behalve in februari ook op 16 oktober de raad actief heeft geïnformeerd met de op dat moment aan hem bekende kennis?

De voorzitter: U bedoelt oktober 2018.

Wethouder Snijders: Mijnheer Spaans. Daarop kan ik volmondig ja antwoorden. Zoals u ook in alle stukken hebt kunnen lezen is er een memo van 29 oktober 2018, waarin ik als portefeuillehouder en het college zijn geïnformeerd over de stand van zaken, de zaken die zich hebben voorgedaan en hoe we hiermee verder kunnen omgaan. Dus ik heb toen naar eer en geweten gehandeld.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was de eerste termijn. Ik kijk of er behoefte is aan een tweede termijn.

De heer De Gier: Voorzitter. Volgens mij waren er ook wat vragen aan de andere wethouders gesteld. Worden die niet beantwoord? Ik heb een vraag gehoord over de open en transparante cultuur.

De voorzitter: U hebt gelijk. Ik kijk naar wethouder Van der Stee. Neem me niet kwalijk.

Wethouder Van der Stee: Voorzitter. Ik kan me de verwarring bij u wel voorstellen, want volgens mij heeft mijn collega de meeste antwoorden al gegeven. In het coalitieakkoord staat iets, dat u aan de coalitie mag vragen. Het collegewerkprogramma heeft in ieder geval voor de bestuurscultuur een aantal opdrachten gegeven. Dat betekent geen voorstellen met een kruisje meer en een andere manier van participatie. Dat hebben we ook gedaan met de bijeenkomsten hier, ook rondom de omgevingsvisie. U heeft laatst een voorstel gehad over sociale koop, sociale huur. We willen daarin meer keuzes geven.
Volgens mij hebben we niet met een andere bestuurscultuur bedoeld dat u bij de aanbesteding naast de wethouder kunt gaan zitten om alles mee te kunnen lezen, om alle adviezen te kunnen krijgen. Wij houden ons bij de nieuwe bestuurscultuur netjes aan ieders rol. We informeren u netjes wanneer het kan. Dat hebben we ook gedaan. Vorig jaar hebben we ook op alle gestelde vragen antwoord gegeven. De hele P&C-cyclus is gevoerd. Daarover zijn verder geen vragen gesteld. Nu zijn er opnieuw vragen gesteld en de bestuurscultuur is erbij gehaald. Wij opereren transparant. Natuurlijk is al eerder gezegd dat sommige dingen misschien beter hadden gekund. Bij een volgende aanbesteding zouden we die misschien anders doen. Dit college heeft deze aanbesteding niet voorbereid. We zijn daarmee gelijk gestart. We zijn tegen een aantal dingen aan gelopen. De markt en de omgeving zitten tegen. Die zijn allemaal door mijn collega verteld. Die zijn netjes met u besproken. U mag alle stukken zien. U mag alles inlezen. En we geven op alles antwoord. Zo transparant zijn wij. Als u zegt dat u alle adviezen van oktober ook direct in een besloten commissievergadering had willen bespreken, dan gaat u echt op de uitvoering van het college zitten. Dan krijgen we dat we ieder advies met u gaan bespreken. En dat lijkt met niet de bedoeling.

De heer De Gier: Voorzitter. Ik wil daarop reageren. U zegt: we waren open en transparant en dat we bijtijds zijn geïnformeerd. Dan verbaast het mij dat u zelf veel later in het jaar pas, bij de eerste actualisatie, de raad moest informeren over het grote tekort op de begroting bij het afval en dat u daarover zo verbaasd was. Dus blijkbaar was u zelf nog nauwelijks geïnformeerd, laat staan de raad.

Wethouder Van der Stee: Voorzitter. Volgens mij hebben we daarop eerder antwoord gegeven. Kijk, de aanbesteding is één ding. Waarover wij vooral verbaasd waren is dat bij de eerste actualisatie de prijs vele malen hoger was dan verwacht. Dat ging niet zozeer over de aanbesteding, maar over de kosten. En dat zijn volgens mij twee verschillende dingen. Op de toen gestelde vragen hebben we alle antwoorden gegeven. Ik heb voor u een memo gemaakt met alle P&C-momenten, met precies welke momenten in welk document staan en wat verantwoord is. We hebben dat zo transparant mogelijk opgeschreven. Meer is er ook niet te melden.

De heer Spaans: Zojuist heeft mijn college van GemeenteBelang Westland een aantal concrete vragen aan deze wethouder gesteld. Ik constateer dat hij in zijn algemene babbeltje van daarnet verwijst naar een andere collega, doe die vragen dan al beantwoord zou hebben. Maar ik heb nog geen soort van een antwoord gekregen op de gestelde concrete vragen. Dus mijn verzoek als oppositieraadslid is of de heer Van der Stee zo vriendelijk wil zijn om de aan hem gestelde vragen ook daadwerkelijk te beantwoorden.

Wethouder Van der Stee: Voorzitter. Volgens mij heeft mijn collega antwoorden gegeven. En ik ga over mijn eigen antwoord. U kunt gebaren maken, die de kijker helaas niet ziet, omdat de camera op dit moment op mij is ingezoomd. Wij spreken met één mond. Ik ga geen dingen herhalen. Wij hebben net uitgelegd dat de cultuur niks te maken heeft met de hele aanbesteding. Waarom heeft u bepaalde documenten en bepaalde informatie niet eerder gekregen? Daarvan heb ik al gezegd dat hem dat niet zit in het stukje bestuurscultuur waarop die vragen waren gestoeld. Sorry, daar gaan we niet over. De bestuurscultuur is een andere insteek. U koppelt dit nu aan het dossier, transparant zijn en dat soort dingen. De aanbesteding betreft ook allemaal regeltjes. Dan bespreken we geen dingen met u in het openbaar. Een aantal dingen betreft de rol van het college. Dat heeft mijn collega ook gezegd. En ik ga verder over mijn eigen antwoord.

De heer Spaans: Voorzitter. Ik koppel niets aan een dossier, ik stel alleen de vraag aan deze wethouder om gewoon antwoord te geven op aan hem gestelde vragen. En ik constateer dat hij dat niet wil, niet durft of niet kan. Dank u wel.

De voorzitter: Dan kijk ik voor de tweede termijn.

De heer Duijsens: Even over die transparantie. Als ik zie wat voor moeite we hebben moeten doen om die stukken te krijgen, dan zegt dat wel iets. Die € 6.000.000,00 was wel degelijk een gevolg van dat contract, anders dan wat Van der Stee aangeeft. Dat is destijds ook aangegeven.
Deze wethouder Snijders is onverbeterlijk en wil niet luisteren. Hij leeft in zijn eigen wereld. Hem wordt door de coalitie natuurlijk straks de hand boven het hoofd gehouden. Maar in feite is er maar één oplossing: hij moet weg. Als je nu de ellende ziet die we buiten hebben met de chaos met dat afval. Die man moet onmiddellijk van die portefeuille af. Dat kunnen we hem en onze inwoners niet aandoen.
Als eerste motie willen we een motie van wantrouwen indienen. Die spreekt wantrouwen richting wethouder Snijders uit, die de raad onjuist en onvolledig informeerde. En dat vanavond ook weer doet. Hij deed dat vanochtend ook in de krant. En dat hoort gewoon niet. Een wethouder hoort dat gewoon niet te doen. Hij hield ook informatie achter met betrekking tot de stand van zaken van de contracten met Renewi en HVC. Een voorbeeld is die drie jaar. Op 16 september 2019 geeft hij aan: drie jaar en niet langer. Op dat moment was het al lang drie jaar verlengd. Drie dagen na het aangaan van het contract werd die overeenkomst verlengd.

“De raad van de Gemeente Westland in vergadering bijeen op 12 oktober 2021;
overwegende:
- dat het college inmiddels meer stukken heeft vrijgegeven over de wijze waarop de afspraken zijn gemaakt rondom de afval- en papierinzameling en afvalverwerking;
- dat daaruit thans pas blijkt dat:
    - het college de raad meerdere malen onvolledig (de gemiste concurrentiekansen en niet opvolgen adviezen van United Quality en PRO 10) onjuist (geen contract van 3 jaar maar van 6 jaar) en niet (de adviezen werden de raad onthouden) heeft geïnformeerd;
    - tal van fouten gemaakt zijn bij de aanbestedingen (door zo te manoeuvreren dat iedere concurrentie bij voorbaat al werd uitgesloten) waardoor te hoge prijzen betaald moesten worden aan Renewi en HVC, dubbel contracteren vervoer waardoor de gemeente schade liep en dus ook dubbel moet betalen, het programma van eisen zo op te stellen dat Renewi in het voordeel was, althans een grote voorsprong (volgens de adviseurs) had op potentiële mede-inschrijvers, het zo handelen dat alleen nog maar één gegadigde over was (Renewi I HVC die dat ook wisten ten tijde van de inschrijving);

- dat de twee adviseurs van het college -zeker in eerste instantie- het college het advies gaven bij de mededingingsprocedures ook andere partijen te betrekken omdat die andere partijen ook aangeven daartoe bereid te zijn;
- dat het college zowel bij afvalinzameling, papier en verwerking, prijsafspraken maakte die niet in concurrentie tot stand kwamen en niet marktconform waren zoals de adviseurs ook constateerden;
- dat de conclusie dan ook is dat het college naliet de raad juist en volledig te informeren waardoor de raad niet in positie gebracht werd deugdelijk te controleren en contracten aanging die voor de gemeente en onze inwoners en ondernemers veel hogere verplichtingen met zich meebrachten dan nodig was en dit alles ten gunste van onze contractspartijen;
- dat een dergelijke wijze van handelen van dit college -zeker ook gezien de volstrekte chaos die later opstond bij de uitvoering van alle contracten onaanvaardbaar is en alleen al het niet goed en volledig informeren van de raad afkeurenswaardig is. Het college deed dit bewust om geen pottenkijkers te hebben;
- dat een motie van wantrouwen richting de verantwoordelijk wethouder -Snijders- meer dan gerechtvaardigd is en een motie van afkeuring richting het hele college, omdat die alles maar lieten gebeuren zonder in te grijpen, terwijl wel alle adviezen bekend waren en ook de financiële aspecten in deze bij het hele college bekend waren;

de raad spreekt uit:
gezien hetgeen hiervoor is aangegeven:

- het wantrouwen uit te spreken richting wethouder Snijders die de raad onjuist en onvolledig informeerde en ook informatie achterhield met betrekking tot het stand komen van de contracten met Renewi en HVC en voorts ook nu niet de afvalinzameling op een goede wijze weet te organiseren waardoor heel veel inwoners klachten hebben en deze ook massaal uiten;

gaat over tot de orde van de dag."
(Motie 4.1 van Westland Verstandig)

Een tweede motie betreft het afvalbeleid. Dat verdient afkeuring en dat betreft dan het hele college.

"De raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 12 oktober 2021;
overwegende:

- dat het college inmiddels meer stukken heeft vrijgegeven over de wijze waarop de afspraken zijn gemaakt rondom de afval- en papierinzameling en afvalverwerking;
- dat daaruit thans pas blijkt dat:
  - het college de raad meerdere malen onvolledig (de gemiste concurrentiekansen en niet opvolgen adviezen van United Quality en PRO 10) onjuist (geen contract van 3 jaar maar van 6 jaar) en niet (de adviezen werden de raad onthouden) heeft geïnformeerd;
  - tal van fouten gemaakt zijn bij de aanbestedingen (door zo te manoeuvreren dat iedere concurrentie bij voorbaat al werd uitgesloten) waardoor te hoge prijzen betaald moesten worden aan Renewi en HVC, dubbel contracteren vervoer waardoor de gemeente schade liep en dus ook dubbel moet betalen, het programma van eisen zo op te stellen dat Renewi in het voordeel was, althans een grote voorsprong (volgens de adviseurs) had op potentiële mede-inschrijvers, het zo handelen dat alleen nog maar één gegadigde over was (Renewi/HVC die dat ook wisten ten tijde van de inschrijving);
- dat de 2 adviseurs van het college -zeker in eerste instantie- het college het advies gaven bij de mededingingsprocedures ook andere partijen te betrekken omdat die andere partijen ook aangeven daartoe bereid te zijn;

- dat het college zowel bij afvalinzameling, papier en verwerking, prijsafspraken maakte die niet in concurrentie tot stand kwamen en niet marktconform waren zoals de adviseurs ook constateerden;
- dat de conclusie dan ook is dat het college naliet de raad juist en volledig te informeren waardoor de raad niet in positie gebracht werd deugdelijk te controleren en contacten aanging die voor de gemeente en onze inwoners en ondernemers veel hogere verplichtingen met zich meebrachten dan nodig was en dit alles ten gunste van onze contractspartijen;
- dat een dergelijke wijze van handelen van dit college -zeker ook gezien de volstrekte chaos die later opstond bij de uitvoering van alle contracten onaanvaardbaar is en alleen al het niet goed en volledig informeren van de raad afkeurenswaardig is. Het college deed dit bewust om geen pottenkijkers te hebben;
- dat een motie van wantrouwen richting de verantwoordelijk wethouder -Snijders- meer dan gerechtvaardigd is en een motie van afkeuring richting het hele college, omdat die alles maar lieten gebeuren zonder in te grijpen, terwijl wel alle adviezen bekend waren en ook de financiële aspecten in deze bij het hele college bekend waren;

de raad spreekt uit:

- het beleid van het hele college af te keuren met betrekking tot de dossiers afvalinzameling en papierinzameling en afvalverwerking, waardoor aantoonbaar meer kosten voor de gemeente gemaakt moeten worden gedurende een groot aantal jaren waarvoor onze inwoners de rekening moeten betalen;

gaat over tot de orde van de dag."
(Motie 4.2 van Westland Verstandig)

Is er nog ruimte voor een derde motie? Jawel.

"De raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 12 oktober 2021;
overwegende:

- dat het college inmiddels meer stukken heeft vrijgegeven over de wijze waarop de afspraken zijn gemaakt rondom de afval- en papierinzameling en afvalverwerking;
- dat daaruit thans pas blijkt dat:
  - het college de raad meerdere malen onvolledig (de gemiste concurrentiekansen en niet opvolgen adviezen van United Quality en PRO 10) onjuist (geen contract van 3 jaar maar van 6 jaar) en niet (de adviezen werden de raad onthouden) heeft geïnformeerd;
  - tal van fouten gemaakt zijn bij de aanbestedingen (door zo te manoeuvreren dat iedere concurrentie bij voorbaat al werd uitgesloten) waardoor te hoge prijzen betaald moesten worden aan Renewi en HVC, dubbel contracteren vervoer waardoor de gemeente schade liep en dus ook dubbel moet betalen, het programma van eisen zo op te stellen dat Renewi in het voordeel was, althans een grote voorsprong (volgens de adviseurs) had op potentiële mede-inschrijvers, het zo handelen dat alleen nog maar één gegadigde over was (Renewi/HVC die dat ook wisten ten tijde van de inschrijving);
- dat de twee adviseurs van het college -zeker in eerste instantie- het college het advies gaven bij de mededingingsprocedures ook andere partijen te betrekken omdat die andere partijen ook aangeven daartoe bereid te zijn;
- dat het college zowel bij afvalinzameling, papier en verwerking, prijsafspraken maakte die niet in concurrentie tot stand kwamen en niet marktconform waren zoals de adviseurs ook constateerden;
- dat de conclusie dan ook is dat het college naliet de raad juist en volledig te informeren waardoor de raad niet in positie gebracht werd deugdelijk te controleren en contacten aanging die voor de gemeente en onze inwoners en ondernemers veel

hogere verplichtingen met zich meebrachten dan nodig was en dit alles ten gunste van onze contractspartijen;
- dat een dergelijke wijze van handelen van dit college -zeker ook gezien de volstrekte chaos die later opstond bij de uitvoering van alle contracten onaanvaardbaar is en alleen al het niet goed en volledig informeren van de raad afkeurenswaardig is. Het college deed dit bewust om geen pottenkijkers te hebben;
- dat een motie van wantrouwen richting de verantwoordelijk wethouder -Snijders- meer dan gerechtvaardigd is en een motie van afkeuring richting het hele college, omdat die alles maar lieten gebeuren zonder in te grijpen, terwijl wel alle adviezen bekend waren en ook de financiële aspecten in deze bij het hele college bekend waren;

de raad spreekt uit:
gezien de gang van zaken, die helaas een structurele reeks aan fouten en tekortkomingen laat zien en ook de reactie vanuit het college over de gemaakte fouten en het niet in control zijn:
- het college op te dragen vanaf nu geen langlopende (aanneem)contracten meer aan te gaan die voorbij de huidige bestuursperiode (en hoogstens reiken tot 31 december 2022) gaan en zodoende het nieuwe college in staat te stellen schoon schip te maken en niet gebonden te laten zijn aan voor de gemeente en haar inwoners slechte meerjarige contracten;

gaat over tot de orde van de dag."
(Motie 4.3 van Westland Verstandig)

Wij vinden eigenlijk dat dit college moet stoppen met dit soort ergernissen en dit soort echt de gemeente schade toebrengende zaken. Fouten kun je wegpoetsen met het breed bekijken van adviezen en het allemaal niet goed zien. We zien het goed en we zien het helder. Degenen die de stukken goed hebben bekeken en goed hebben willen bekijken, kunnen het daar alleen maar mee eens zijn. En ook de reactie vanuit het college over de gemaakte fouten en het niet in control zijn.
Ik heb de motie aan de griffie toegestuurd, en die zou ze snel rond kunnen sturen. We betreuren deze moties te moeten indienen, maar er is gewoon geen andere mogelijkheid. Als ik vandaag weer artikelen van de wethouder in het AD zie, waarin hij nota bene aangeeft dat het maar een contract voor drie jaar is, zonder verlengingsmogelijkheid. En ook de rest, dat hij Westland gaat vergelijken met onze buurgemeenten. Midden-Delfland zal wel een hoger tarief hebben, maar die heeft ook maar een fractie van de woningen.
Vast staat dat we van de 100.000+-gemeenten een van de hoogste tarieven hebben. Jij kan roepen dat straks blijkt dat het allemaal goed zit. Gas- en huizenprijzen haalt hij erbij, maar feit blijft dat alle adviseurs bij het afsluiten van het contract zeiden dat niet te doen en niet met Renewi in zee te gaan, omdat die ver boven de marktprijs zat op dat moment. Een van de adviseurs zei zelfs recent drie aanbestedingen te hebben gedaan, waarbij alle drie veel lager inschreven dan Renewi aangaf. Hij had erover 40% minder. Dat is fout. Als ik de twee wethouders zie die het gesprek met Renewi op het laatste moment zijn aangedaan en hoe zij worden af- en neergesabeld, dan denk ik dat deze moties op dit moment terecht worden voorgedragen.

De heer Voskamp: Voorzitter. Ik heb net nog even een stuk opgezocht uit oktober 2018 van United Quality. Volgens mij zijn daarin een paar conclusies getrokken: voor opties 1 en 3 moeten we gaan. Dat is Renewi gunnen of mededinging alleen met Renewi. Opties 4 en 6 zijn onmogelijk om per 1 januari 2019 te halen. Opties 2 en 5 zijn onrechtmatig. Misschien moeten de heren aan de overkant dat stuk nog eens lezen, omdat daarin klip en klaar is aangegeven waarvoor we staan.
Westland Verstandig sprak onlangs weer over stijging van de lasten voor de burgers door toedoen van dit college in het afvaldossier. Al meerdere keren benoemd ligt deze stijging voor een groot deel in het verleden, waarbij tarieven vanaf 2012 niet of nauwelijks zijn

geïndexeerd, stijgende kosten uit de reserves zijn betaald en enkele miljoenen, eigenlijk bestemd voor afval, onterecht voor ICT zijn gebruikt. Westland Verstandig gebruikt graag de cijfers van de Universiteit van Groningen als het gaat over kosten wat betreft afval of de overige woonlasten. Ook hier weer op basis van cherry picking, want dat scoort zo lekker naar buiten toe. Alleen de getallen van 2020 noemen. Dat is hetzelfde als het artikel dat de heer Duijsens over Renewi in het FD aanhaalde. Lees het artikel eens. U presenteert het als zijnde dat Renewi nu betere cijfers schrijft omdat het afval in Westland ophaalt. Dat artikel zou ik nog maar eens een keer doorlezen.
Wij hebben de cijfers van 2014 tot en met 2020 van de universiteit op een rijtje gezet wat betreft de woonlasten, waaronder de riool- en reinigingsheffing van de vijftig gemeenten in Zuid-Holland. Je kunt dan zien dat van de vijftig gemeenten in Zuid-Holland Westland op een keurige 26e plaats staat met een gemiddeld tarief van € 792,00 over deze acht jaar. Een paar tientjes meer of minder zit tussen plaats 20 en 35. Maar er zijn ook diverse gemeenten die ruim boven de € 1.000,00 gemiddeld zitten. Kortom, wij doen het nog niet zo slecht, maar een correctie het afgelopen jaar was door de voorgenoemde acties uit 2012 en 2018 wel noodzakelijk.
Dan nog even over Midden-Delfland, waarover u het net had. Wij zitten op € 792,00, de gemeente Midden-Delfland gaat richting de € 1.000,00.
Voorzitter. Alles gehoord hebbend zijn wij van mening dat dit onderwerp tot op het bot toe is afgekloven. Als een soort van oude gemeentehuizen 3.0 en Hertenlaan 3.0. Wat ons betreft kan dat gesloten worden en moeten we ons bezig gaan houden met zaken die er echt toe doen voor Westland en haar inwoners.

Mevrouw Vermeer-de Smit: Voorzitter. Ik was van plan eigenlijk helemaal niets te zeggen, omdat ik dacht dat de heer Peter Voskamp van de LPF dat veel beter dan mij kan. Dat heeft hij ook gedaan. Waarvoor dank.
Maar toch. Als politicus begrijp ik dat allerlei zaken eindeloos worden herhaald, bijvoorbeeld dit afvaldossier. Of het beeld van Gravin Machteld of de twee gemeentehuizen. En ja, ook een voetbalkooi in Wateringen. Maar als mens schaam ik me inmiddels echt. Wat ik vanavond allemaal weer heb voorbij zien komen, gekerm en geweeklaag. En mensen, dat is iets dat helemaal niet bij Westland en Westlanders past. Hoe vaak heeft wethouder Snijders inmiddels dezelfde uitleg gegeven? Vijf keer, zes keer, zeven keer. Vanmorgen nog eens keurig in het AD. En hij krijgt stank voor dank. Er is een marktconform contract afgesloten, net zoals in alle andere gemeenten. Er zijn aanbestedingen gedaan en onderhandelingen geweest. Daar gaan wij als raad niet over. We betalen per huishouden ongeveer hetzelfde als de gemeenten om ons heen. Dat is het. Niet meer en niet minder. Laten we alsjeblieft stoppen met achteruit besturen en ons gaan bezighouden met zaken die wel onze aandacht verdienen. Ik denk oprecht dat Westlanders daaraan veel meer hebben.

De heer Hofland: Voorzitter. Ik zou toch in tweede termijn nog iets korts willen zeggen. Het is een beetje beschamend wat je ziet. Ik ben zelf ook in een aantal van die stukken gedoken en je kunt inderdaad verschillende zaken eruit halen. Je kunt inderdaad zien dat er adviezen zijn gegeven, waar tegenin gegaan is. Je kunt een stukje verderop ook lezen dat er risico is dat per 1 januari aan de wettelijke verplichting niet voldaan kan worden.
Voorzitter. Volgens mij geeft de wethouder aan dat er voor een veilige route is gekozen. Waarbij je natuurlijk terecht de vraag kunt stellen of dat de route had moeten zijn die je had moeten bewandelen. Maar dat is waar we hier vanavond achter behoren te komen als het goed is, of waarover we het debat dan ook daadwerkelijk kunnen voeren.
We moeten denk ik wel met elkaar concluderen, en het zou wat waard zijn als de wethouder dat ook zou kunnen zeggen, dat het hele traject niet fraai is verlopen. Het is ook niet fraai hoe we soms zijn overvallen door kosten en zaken in de begroting. Ik zou graag van de wethouder willen horen of hij dat met mij eens is. Even los van hoe de zaken zijn zoals ze zijn. Ik wil de wethouder best geloven en zijn uitleg is ook wel plausibel. We moeten wel

concluderen dat het afvaldossier een smetje is in deze collegeperiode en een smetje is dat op dit moment nog aan de wethouder kleeft. Ik wil van de wethouder horen of hij dat ook zo ziet en of hij dat ook betreurt. Zijn er zaken die anders of beter hadden gekund, want ik denk dat daarvoor ook wel ruimte was?

De voorzitter: De wethouder wenst een schorsing van een kwartier. Ik schors de vergadering tot 21.00 uur.

Schorsing.

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en geeft het woord aan wethouder Snijders namens het college.

Wethouder Snijders: Voorzitter. Ik zal eerst ingaan op de door de heer Hofland van D66 gestelde vraag. Ik wil u eigenlijk verwijzen naar mijn bijdrage van 8 oktober 2020. Daarin heb ik toen heel goed verwoord hoe ik erin zit. Letterlijk staat er ook dat ik hiervan baal. En we hebben toen ook aangegeven dat de procedure niet de schoonheidsprijs heeft verdiend. We hebben daaruit lering getrokken. De heer Voskamp heeft het in zijn bijdrage ook gewoon heel keurig verwoord. Dit soort grote aanbestedingen moet je ook veel eerder starten en niet op het laatste uur. Dat zijn de leerprocessen.
Daarna de moties 1 en 2. U zult begrijpen dat het college beide moties ontraadt.

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan wethouder Varekamp voor motie 3.

Wethouder Varekamp: Voorzitter. Het verzoek is om langdurige inkoop- en aanneemtrajecten te stoppen. Dat ontraden we met kracht. Er is een veelheid aan inkooptrajecten, die ook recht doen aan de continuïteit en onze plicht tot dienstverlening aan de samenleving. En dat varieert van afval ophalen tot groenvoorziening, tot aan de balie beneden, tot ICT-systemen et cetera. Het lijkt mij een buitengewoon slechte zaak om die inkooptrajecten nu te stoppen. Dus dat ontraden we. En voorts wil ik zeggen dat het college die inkooptrajecten uitvoert. Via de P&C-cyclus wordt u daarover geïnformeerd en leggen we daarover verantwoording af. Daarover zijn eventueel vragen te stellen.

De heer Duijsens: U vraagt over meerjarencontracten. Dus korte contracten wel, maar heel lange meerjarencontracten niet, want dan loop u iedereen voor de voeten, met eventueel domme contracten. Dus de vraag is of dat dan ook zo kwalijk is.

Wethouder Varekamp: Wat mij betreft wel. En u doet een uitspraak over domme contracten waarin ik mij niet kan vinden. Je hebt daar ook met een optimum te maken tussen kwaliteit en prijs. Dat vergt in sommige gevallen dat je ook langdurige contracten afsluit.

De voorzitter: Dan hebben we in twee termijnen over dit onderwerp beraadslaagd. De heren Keizer, Spaans, De Gier en Hofland willen een stemverklaring afleggen.

De heer Keizer: Bij motie 1 delen wij niet alle overwegingen. Maar gehoord de beantwoording van de wethouder, met name waar het gaat over de transparantie en het verloop van het proces, zullen wij het dictum in ieder geval steunen.
Motie 2 zullen we ook steunen. En bij motie 3 gaan we mee met de lijn van de wethouder. Die zullen we niet steunen.

De heer Spaans: Voorzitter. Motie 1 zullen wij steunen, omdat mijn fractie vindt dat het college zich niet aan de actieve informatieplicht heeft gehouden. En daardoor mij als raadslid niet in staat stelt om mijn controlerende taak naar behoren uit te voeren.

Over de rest van de moties leg ik geen stemverklaring af.

De heer De Gier: Voorzitter. Net als de vorige sprekers al aangaven zal ik motie 1 steunen, hoewel ik het niet met alle overwegingen eens ben. Maar vooral dat op het laatste moment nog allerlei stukken boven water kwamen die eerst hartstikke geheim moesten blijven en vorige week, weliswaar grotendeels zwart gelakt, beschikbaar kwamen maakt dat ik me inderdaad slecht geïnformeerd vind door deze wethouder.
Motie 2 zal ik niet steunen, omdat die veel te verstrekkend is. Wat betreft motie 3 sluit ik me aan bij de wethouder. Je kunt dat niet voor alle contracten op die manier doen.

De heer Hofland: Voorzitter. Ik ga voor een vijftig tinten grijs-oplossing als het gaat om de eerste motie. Ik kan me in het eerste deel van het dictum wel vinden. Het tweede deel van het dictum vind ik wat minder passend. Een groot deel van de constateringen of overwegingen is niet naar mijn smaak. Aangezien geen nuances mogelijk zijn heb ik dit gezegd en zal ik uiteindelijk tegen de motie stemmen. Maar wel met de opmerking dat ik achter het eerste deel sta.
De motie van afkeuring zal ik niet steunen, omdat die heel breed getrokken wordt. Bij het aangaan van de contracten volg ik de lijn van de wethouder.

De voorzitter: Dan ga ik over tot stemming over de moties. U kunt digitaal stemmen.
Als eerste breng ik motie 1 in stemming. De uitslag is 15 stemmen voor (Westland Verstandig, GBW, GroenLinks en de PvdA) en 21 stemmen tegen (het CDA, de LPF, de ChristenUnie-SGP, de VVD en D66).
De griffier wordt gevraagd de volgende keer in beeld te brengen welke fracties voor- en tegen hebben gestemd.
Dan motie 2. Deze motie is verworpen met 13 stemmen voor en 23 stemmen tegen. Voor hebben gestemd de fracties van GBW en Westland Verstandig. Tegengestemd hebben de andere fracties.
Dan breng ik motie 3 in stemming. Deze motie is verworpen met 8 stemmen voor en 28 stemmen tegen. Voor heeft gestemd de Westland Verstandig-fractie en tegen de andere fracties.

5. SLUITING

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het einde van deze vergadering gekomen. Er is schijnbaar nog een borrel na afloop. Dat mag ook weer allemaal. Het wordt nog gezellig hier.

De heer Van der Mark: Wij worden vanavond geconfronteerd met een burger die hier een brief rond loopt te delen. Als we dat blijven toestaan gaan we de volgende keer met honderd brieven naar huis. Graag dit voortaan voorkomen.

De voorzitter: U heeft gelijk. Dank voor uw komst en ik wens u nog een fijne avond. De raadsvergadering is gesloten. (21.15 uur).

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 9 november 2021,

de griffier,

A.P.M.A.F. Bergmans

de voorzitter,

B.R. Arends